

Brüssel, 12. jaanuar 2021
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0001(NLE)

5202/21
ADD 1

UD 3
AELE 2
ISL 2
FL 2
N 5
EEE 2

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	12. jaanuar 2021
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2021) 4 final
Teema:	LISA järgmise dokumendi juurde: Ettepanek: Nõukogu otsus seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga loodud EMP ühiskomitees seoses EMP lepingu protokoll nr 10 (mis käsitleb kaubaveoga seotud kontrolli ja formaalsuste lihtsustamist ning tolli turvameetmeid) IIa peatüki ning I ja II lisa muutmisega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2021) 4 final.

Lisatud: COM(2021) 4 final

Brüssel, 12.1.2021
COM(2021) 4 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ettepanek: Nõukogu otsus

**seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa Majanduspiirkonna
lepinguga loodud EMP ühiskomitees seoses EMP lepingu protokoli nr 10 (mis käsitleb
kaubaveoga seotud kontrolli ja formaalsuste lihtsustamist ning tolli turvameetmeid)
IIa peatüki ning I ja II lisa muutmisega**

LISA

Dokument nr 20/00862-1

Juhtum nr 20/00862

EMP ÜHISKOMITEE OTSUS

nr [...],

[...],

millega muudetakse EMP lepingu protokoll nr 10, mis käsitleb kaubaveoga seotud kontrolli ja formaalsuste lihtsustamist ning tolli turvameetmeid

EMP ÜHISKOMITEE,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut (edaspidi „EMP leping”), eriti selle artiklit 98,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92 (millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik)¹ ja komisjoni määruse (EMÜ) nr 2454/93 (millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik)² asjakohased sätted on asendatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik)³, komisjoni 28. juuli 2015. aasta delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 (millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 seoses liidu tolliseadustiku teatavaid sätteid täpsustavate üksikasjalike eeskirjadega)⁴ ja komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmääruse (EL) 2015/2447 (millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad)⁵ asjakohaste sätetega.
- (2) Euroopa Liidu tolli turvameetmeid käsitlevaid õigusakte on muudetud, eelkõige komisjoni 13. detsembri 2019. aasta rakendusotsusega (EL) 2019/2151, millega kehtestatakse liidu tolliseadustikuga ette nähtud elektrooniliste süsteemide väljaarendamise ja kasutuselevõtmise tööprogramm⁶.
- (3) EMP lepingu protokoll nr 10 sätted viiakse kooskõlla Euroopa Liidu õigusaktidesse tehtud muudatustega, et tagada samaväärne turvalisuse tase.
- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba

¹ EÜT L 302, 19.10.1992, lk 1.

² EÜT L 253, 11.10.1993, lk 1.

³ ELT L 269, 10.10.2013, lk 1.

⁴ ELT L 343, 29.12.2015, lk 1.

⁵ ELT L 343, 29.12.2015, lk 558.

⁶ ELT L 325, 16.12.2019, lk 168.

liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus)⁷ inkorporeeriti lepingusse EMP ühiskomitee otsusega nr 154/2018⁸.

- (5) Käesolevat EMP ühiskomitee otsust ei peaks kohaldama Islandi ja Liechtensteini suhtes. Uue otsusega võidakse see siiski nimetatud riikidele avada.
- (6) EMP lepingu protokoll nr 10 tuleks seepärast vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Lepingu protokoll nr 10 muudetakse vastavalt käesoleva otsuse lisale.

Artikkel 2

- (1) Käesolev otsus jõustub [...], tingimusel et kõik EMP lepingu artikli 103 lõike 1 kohased teated on esitatud.* Seda kohaldatakse alates 15. märtsist 2021.
- (2) Kuni lõikes 1 osutatud teadete saamiseni kohaldavad Euroopa Liit ja Norra käesolevat otsust ajutiselt alates 15. märtsist 2021.

Artikkel 3

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* EMP osas ja EMP kaasandes.

Brüssel,

EMP ühiskomitee nimel

EMP ühiskomitee

president

sekretärid

⁷ ELT L 119, 4.5.2016, lk 1.

⁸ ELT L 183, 19.7.2018, lk 23.

* [Põhiseadusest tulenevaid nõudeid ei ole nimetatud.] [Põhiseadusest tulenevad nõuded on nimetatud.]

LISA

1. Lepingu protokoll nr 10 IIa peatüki (TOLLI TURVAMEETMED) artiklid 9a–9g asendatakse järgmisega:

„IIa PEATÜKK

TOLLI TURVAMEETMED

Artikkel 9a

Mõisted

Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „risk“ – konkreetse sündmuse ilmnemise tõenäosus ja mõju ühe lepinguosalise tolliterritooriumi ja kolmandate riikide vahel liikuvate kaupade sisenemise, väljumise, transiidi, edasitoimetamise ja eesmärgipärase kasutamise ning vabas ringluses mitteolevate kaupade olemasolu suhtes, mis ohustab lepinguosaliste turvalisust ja julgeolekut, rahvatervist, keskkonda või tarbijaid;
- b) „riskijuhtimine“ – korrapärane riski tuvastamine ja kõigi riskiga kokkupuute piiramiseks vajalike meetmete rakendamine. See sisaldab lepinguosaliste poolt või rahvusvaheliselt kindlaks määratud allikatel ning strateegiatel põhinevaid tegevusi, nagu andmete ja teabe kogumine, riski analüüsimine ja hindamine, meetmete määramine ja võtmine ning protsessi ja selle tulemuste korrapärane jälgimine ja läbivaatamine;
- c) „kirjavahetus“ – kirjad, postkaardid, pimedate punkt kirjas kirjutatud kirjad ja trükimaterjal, mille eest ei tule tasuda impordi- ega eksporditollimaksu;
- d) „kullersaadetis“ – saadetis, mida veetakse sellise ühtse teenuse raames või vastutusel, mis hõlmab saadetise kiirkorras / kindla saabumistähtajaga vastuvõtmist, vedu, tollivormistust ja kättetoimetamist, kusjuures kogu teenuse vältel jälgitakse saadetise kulgemist ja hoitakse saadetist kontrolli all;
- e) „postisaadetistes sisalduv kaup“ – kirjavahetusest erinev kaup, mis sisaldub postipakis ning mida veetakse sellise ettevõtja poolt või vastutusel, kes on asutatud lepinguosalistes ja kelle lepinguosaline on määranud osutama 10. juulil 1984 Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni egiidi all vastu võetud ülemaailmse postikonventsiooniga reguleeritud rahvusvahelisi teenuseid, ja kõnealuse konventsiooni sätete alusel;
- f) „tollideklaratsioon“ – toiming, millega isik avaldab ettenähtud vormis ja viisil soovi suunata kaup teatavale tolliprotseduurile, vajaduse korral koos viitega mis tahes erikorra kohaldamiseks;
- g) „ajutise ladustamise deklaratsioon“ – toiming, millega isik teatab ettenähtud vormis ja korras, et kaup on ajutiselt ladustatud.

Artikkel 9b

Julgeolekut ja turvalisust käsitlevad üldsätted

1. Lepinguosalised kohustuvad võtma kasutusele ja kohaldama kolmandatest riikidest saabuva või sinna veetava kauba suhtes käesolevas peatükis sätestatud tolli julgeoleku- ja turvameetmeid ning tagama oma välispiiril samaväärse turvalisuse taseme.
2. Lepinguosalised ei kohalda käesolevas peatükis sätestatud tolli turvameetmeid nende kahe tolliterritooriumi vahel toimuva kaubaveo suhtes.
3. Enne käesoleva peatükiga hõlmatud valdkonnas lepingu sõlmimist kolmanda riigiga kooskõlastavad lepinguosalised selle eelnevalt omavahel, et tagada selle vastavus käesolevale lepingule, eelkõige juhul, kui kavandatud lepingus on sätteid, millega tehakse erand käesolevas peatükis sätestatud tolli turvameetmetest.

Artikkel 9c

Kaupade sisenemis- ja väljumiseelsed deklaratsioonid

1. Julgeoleku ja turvalisuse eesmärgil esitatakse lepinguosaliste tolliterritooriumile kolmandast riigist toodud kauba kohta, välja arvatud tolliterritooriumi territoriaalvett või õhuruumi läbivate sellel territooriumil mittepeatuvate transpordivahenditega veetav kaup, sisenemise ülddeklaratsioon.
 2. Julgeoleku ja turvalisuse eesmärgil esitatakse lepinguosaliste tolliterritooriumilt väljuva ja kolmandatesse riikidesse suunduva kauba kohta, välja arvatud tolliterritooriumi territoriaalvett või õhuruumi läbivate sellel territooriumil mittepeatuvate transpordivahenditega veetav kaup, väljumise ülddeklaratsioon.
 3. Sisenemise või väljumise ülddeklaratsioon esitatakse enne kauba toomist lepingupoolte tolliterritooriumile või enne selle väljumist kõnealuselt territooriumilt.
 4. Kui lepinguosaliste tolliterritooriumile siseneva või sealt väljuva kauba kohta tuleb esitada sisenemise või väljumise ülddeklaratsioon, kuid seda deklaratsiooni ei ole esitatud, esitab üks lõikes 5 või 6 osutatud isikutest selle deklaratsiooni viivitamata või kui tolliasutus lubab, siis selle asemel tollideklaratsiooni või ajutise ladustamise deklaratsiooni, mis sisaldab vähemalt sisenemise või väljumise ülddeklaratsiooni jaoks nõutavaid andmeid. Sellisel juhul teevad tolliasutused julgeoleku ja turvalisuse eesmärgil selle kauba riskianalüüsi tollideklaratsiooni või ajutise ladustamise deklaratsiooni alusel.
 5. Kumbki lepinguosaline määrab isikud, kes vastutavad väljumise ülddeklaratsioonide esitamise eest, ning nimetab asutused, kes on pädevad neid vastu võtma.
 6. Sisenemise ülddeklaratsiooni esitab vedaja.
- Olenemata vedaja kohustustest võib sisenemise ülddeklaratsiooni esitada ka üks järgmistest isikutest:
- (a) importija või kauba saaja või muu isik, kelle nimel või kelle eest vedaja tegutseb;
 - (b) ükskõik milline isik, kes saab kõnealuse kauba esimesele sisenemistolliasutusele esitada või esitada lasta.

Erijuhtudel, kui esimeses lõigus osutatud isikutelt ei ole võimalik saada kõiki julgeoleku ja turvalisuse tagamiseks tehtava riskianalüüsi jaoks vajalikke sisenemise ülddeklaratsiooni andmeid, võidakse nõuda kõnealuste andmete esitamist muudelt isikutelt, kellel on need andmed ja asjakohased õigused nende esitamiseks.

Sisenemise ülddeklaratsiooni andmeid esitav isik vastutab esitatud andmete eest.

7. Erandina lõikest 6 määrab kumbki lepinguosaline kuni I lisa artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi kasutuselevõtu kuupäevadeni isikud, kes peavad esitama sisenemise

ülddeklaratsiooni, selle esitamise, sellega seotud teabe vahetamise ning selle muutmise ja/või kehtetuks tunnistamise taotlemise viisi.

8. Lepinguosaliste tolliasutused võivad määrata kindlaks juhtumid, kus tollideklaratsiooni või ajutise ladustamise deklaratsiooni võib kasutada sisenemise või väljumise ülddeklaratsioonina, tingimusel et

- (a) tollideklaratsioon või ajutise ladustamise deklaratsioon sisaldab kõiki sisenemise või väljumise ülddeklaratsiooni jaoks nõutavaid andmeid ning
- (b) asendusdeklaratsioon esitatakse pädevale tolliasutusele enne sisenemise või väljumise ülddeklaratsiooni esitamise tähtaja möödumist.

9. I lisas sätestatakse järgmine:

- sisenemise ülddeklaratsiooniga seotud elektrooniline süsteem;
- sisenemise ja väljumise ülddeklaratsiooni vorm ja sisu;
- erandid sisenemise ja väljumise ülddeklaratsiooni esitamise kohustusest;
- sisenemise ja väljumise ülddeklaratsiooni esitamise koht;
- sisenemise ja väljumise ülddeklaratsiooni esitamise tähtajad;
- sisenemise ülddeklaratsiooni esitamiseks kasutatavate elektrooniliste süsteemide tehniline kord;
- impordikontrollisüsteemi 2 rakendamise ja toimimisega seotud ülesannete, kohustuste ja ootuste rahastamise kord;
- muud käesoleva artikli kohaldamise tagamiseks vajalikud meetmed.

Artikkel 9d

Volitatud ettevõtja

1. Lepinguosaline annab käesoleva lepingu II lisas sätestatud kriteeriumide kohaselt turvalisuse valdkonna volitatud ettevõtja staatuse igale tema tolliterritooriumil asutatud ettevõtjale.

Volitatud ettevõtja jaoks on tolli turvakontroll hõlbustatud.

Kui lõikes 2 sätestatud eeskirjadest ja tingimustest ei tulene teisiti, tunnustab lepinguosaline teise lepinguosalise antud volitatud ettevõtja staatust, ilma et see takistaks tollikontrolli, eelkõige pidades silmas kolmandate riikidega sõlmitud volitatud ettevõtjate vastastikuse tunnustamise korda sätestavate lepingute rakendamist.

2. II lisas sätestatakse järgmine:

- volitatud ettevõtja staatuse andmise eeskirjad, eelkõige nimetatud staatuse andmise kriteeriumid ja nende rakendamise tingimused;
- lubatavate hõlbustuste tüüp;
- volitatud ettevõtja staatuse peatamist, kehtetuks tunnistamist ja tühistamist reguleerivad eeskirjad;
- volitatud ettevõtjaid käsitleva lepinguosalistevahelise teabevahetuse viis;
- muud käesoleva artikli kohaldamiseks vajalikud meetmed.

Artikkel 9e

Julgeoleku ja turvalisusega seotud tollikontroll ning julgeoleku ja turvalisusega seotud riskijuhtimine

1. Julgeoleku ja turvalisusega seotud tollikontroll, välja arvatud pisteline kontroll, põhineb peamiselt elektrooniliste andmetöötlusvahendite abil tehtud riskianalüüsidel, mille eesmärk on määrata kindlaks ja hinnata riske ning arendada lepinguosaliste väljatöötatud kriteeriumide põhjal välja vajalikud vastumeetmed.
2. Julgeoleku ja turvalisusega seotud tollikontroll tehakse ühtses riskijuhtimise raamistikus, mis põhineb riskiteabe ja riskianalüüsi tulemuste vahetamisel lepinguosaliste tolliasutuste vahel. Norra toll aitab IIa peatüki artikli 9h lõikes 4 osutatud tolliseadustiku komitees osalemise kaudu kehtestada ühised riskikriteeriumid ja -standardid, kontrollimeetmed ja esmatähtsad kontrollivaldkonnad seoses sisenemise ja väljumise ülddeklaratsioonide andmetega. Sellisel teabel ja kriteeriumidel põhinevad kontrollid tehakse ilma muude tollikontrollide tegemist piiramata.
3. Lepinguosalised kasutavad ühtset riskijuhtimise süsteemi selleks, et vahetada teavet riskide, ühiste riskikriteeriumide ja -standardite rakendamise, ühiste esmatähtsate kontrollivaldkondade ja tollivaldkonna kriisiohjamise kohta ning riskianalüüsi ja kontrolli tulemusi.
4. Lepinguosalised tunnustavad teineteise julgeoleku ja turvalisusega seotud riskijuhtimissüsteemide samaväärsust.
5. Kõik muud käesoleva artikli kohaldamiseks vajalikud meetmed võtab EMP ühiskomitee.

Artikkel 9f

Järelevalve tolli turvameetmete rakendamise üle

1. Ühiskomitee määrab kindlaks, mil viisil teostavad lepinguosalised järelevalvet käesoleva peatüki rakendamise üle ning kontrollivad selle ja käesoleva lepingu lisade sätete järgimist.
2. Lõikes 1 osutatud järelevalve võib seisneda järgmises:
 - käesoleva peatüki rakendamise korrapärane hindamine, eelkõige tolli turvameetmete taseme samaväärsuse seisukohast;
 - teksti läbivaatamine, et parandada selle kohaldamist või muuta selle sätteid eesmärkidele vastavamaks;
 - lepinguosaliste ekspertide vahel asjakohaste kohtumiste korraldamine ja haldusmenetluste auditeerimine, sealhulgas kohapealse kontrolli abil.
3. Ühiskomitee jälgib, et käesoleva artikli alusel võetavate meetmete puhul järgitakse ettevõtjate õigusi.

Artikkel 9g

Ametisaladuse ja isikuandmete kaitse

Teabe suhtes, mida lepinguosalised vahetavad käesolevas peatükis kehtestatud meetmete raames, kehtib ametisaladuse ja isikuandmete kaitse kohustus sellisel kujul, nagu see on kehtestatud teavet vastu võtva lepinguosalise territooriumil kehtivate õigusnormidega.

Eelkõige ei tohi teavet edastada kellelegi teisele kui teavet vastu võtva lepinguosalise pädevatele asutustele ning need ei tohi seda kasutada muul viisil kui käesolevas lepingus ette nähtud eesmärkidel.“

2. Lepingu protokoll nr 10 I LISA asendatakse järgmisega:

„I LISA
SISENEMISE JA VÄLJUMISE ÜLDDEKLARATSIOONID
I JAOTIS
SISENEMISE ÜLDDEKLARATSIOON

Artikkel 1

Sisenemise ülddeklaratsiooniga seotud elektrooniline süsteem

1. Elektroonilist impordikontrollisüsteemi 2 (ICS2) kasutatakse selleks, et

- (a) esitada, töödelda ja salvestada sisenemise ülddeklaratsioonide andmeid ja neid deklaratsioone käsitlevat muud teavet, mis on seotud tollialase julgeoleku ja turvalisuse riskianalüüsiga, sealhulgas lennundusjulgestuse toetamisega, ning meetmetega, mida tuleb selle analüüsi tulemuste põhjal võtta;
- (b) vahetada teavet, mis on seotud sisenemise ülddeklaratsiooni andmetega ja sisenemise ülddeklaratsiooni riskianalüüsi tulemustega, muu teabega, mida on vaja selle riskianalüüsi tegemiseks, ning meetmetega, mis on võetud riskianalüüsi põhjal, sealhulgas soovitustega kontrollimise kohtade ja nende kontrollide tulemuste kohta;
- (c) vahetada teavet ühiste julgeoleku ja turvalisusega seotud riskikriteeriumide ja -standardite ning kontrollimeetmete ja esmatähtsate kontrollivaldkondade rakendamise jälgimiseks ja hindamiseks.

2. Käesolevas lisas osutatud elektroonilise süsteemi väljaarendamise ja etapiviisilise kasutuselevõtu kuupäevad on sätestatud komisjoni rakendusotsuse (EL) 2019/2151⁹ lisas esitatud projektis „Liidu tolliseadustiku kohane impordikontrollisüsteem 2 (ICS2)“.

Lepinguosalistelt oodatakse, et nad on iga väljalaske jaoks valmis ühel ajal kasutuselevõtu ajavahemiku alguses. Kui lepinguosalised peavad seda asjakohaseks, võivad nad lubada ettevõtjatel süsteemiga järk-järgult liituda kuni iga väljalaske kasutuselevõtu ajavahemiku lõpuni. Lepinguosalised avaldavad oma veebisaidil tähtajad ja juhised ettevõtjatele.

3. Ettevõtjad kasutavad sisenemise ülddeklaratsiooni andmete, nende muutmise ja kehtetuks tunnistamise taotluste esitamiseks, töötlemiseks ja salvestamiseks ning seonduva teabe vahetamiseks tolliasutustega kauplejate ühtlustatud liidest, mis loodi lepinguosaliste vastastikusel kokkuleppel.

⁹ ICS2 1. väljalaske kasutuselevõtu ajavahemik: 15. märtsist 2021 kuni 1. oktoobrini 2021; ICS2 2. väljalaske kasutuselevõtu ajavahemik: 1. märtsist 2023 kuni 2. oktoobrini 2023; ICS2 3. väljalaske kasutuselevõtu ajavahemik: 1. märtsist 2024 kuni 1. oktoobrini 2024.

Komisjoni 13. detsembri 2019. aasta rakendusotsus (EL) 2019/2151, millega kehtestatakse liidu tolliseadustikuga ette nähtud elektrooniliste süsteemide väljaarendamise ja kasutuselevõtmise tööprogramm (ELT L 325, 16.12.2019, lk 168).

4. Lepinguosaliste tolliasutused võivad lubada, et sisenemise ülddeklaratsiooni andmete esitamiseks kasutatakse äri-, sadama- või transpordiinfosüsteeme, tingimusel et sellised süsteemid sisaldavad vajalikke andmeid ja need andmed on kättesaadavad artiklis 7 osutatud tähtaegade jooksul.

Artikkel 2

Sisenemise ülddeklaratsiooni vorm ja sisu

1. Sisenemise ülddeklaratsioon ja merelaeva või õhusõidukiga seotud saabumisteade peavad sisaldama komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/2446¹⁰ B lisa järgmistes veergudes sätestatud andmeid:

- (a) F10 kuni F16;
- (b) F20 kuni F33;
- (c) F40 kuni F45;
- (d) F50 ja F51;
- (e) G2.

Sisenemise ülddeklaratsiooni andmed peavad vastama komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2447¹¹ B lisas esitatud vastavatele vormingutele, koodidele ja korduvustele ning olema täidetud vastavalt kõnealustes lisades esitatud märkustele.

2. Sisenemise ülddeklaratsiooni andmed võib esitada rohkem kui ühe andmestuna, mille on esitanud eri isikud.

3. Sisenemise ülddeklaratsiooni või selles sisalduvate andmete muutmise või kehtetuks tunnistamise taotluse esitamiseks kasutatakse lõikes 1 osutatud elektroonilist süsteemi.

Kui sisenemise ülddeklaratsiooni andmete muutmise või kehtetuks tunnistamise taotluse esitavad eri isikud, tohib iga isik taotleda ainult nende andmete muutmist või kehtetuks tunnistamist, mida ta ise on esitanud.

4. Sisenemise ülddeklaratsiooni registreerinud lepinguosalise tolliasutus teatab muutmise või kehtetuks tunnistamise taotluse esitanud isikule viivitamata oma otsusest see taotlus registreerida või tagasi lükata.

Kui sisenemise ülddeklaratsiooni andmete muutmise või kehtetuks tunnistamise taotluse on esitanud muu isik kui vedaja, teavitavad tolliasutused ka vedajat, eeldusel et vedaja on taotlenud enda teavitamist ja tal on juurdepääs lõikes 1 osutatud elektroonilisele süsteemile.

5. Kooskõlas lepingu artikli 9c lõikega 8 võivad lepinguosalisel kuni artikli 1 lõikes 1 osutatud süsteemi 3. väljalaske kasutuselevõtu kuupäevani teha julgeoleku ja turvalisusega seotud riskianalüüsi transiidideklaratsiooni alusel, mis on esitatud uues transiidi andmevahetuse süsteemis (NCTS) kooskõlas ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga,¹²

¹⁰ Komisjoni 28. juuli 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/2446, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 seoses liidu tolliseadustiku teatavaid sätteid täpsustavate üksikasjalike eeskirjadega (ELT L 343, 29.12.2015, lk 1), mida on viimati muudetud komisjoni delegeeritud määrusega (EL) xxx (ELT L , , lk .).

¹¹ Komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 343, 29.12.2015, lk 558), mida on viimati muudetud komisjoni rakendusmäärusega (EL) xxx (ELT L , , lk .).

¹² 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsioon Euroopa Majandusühenduse, Austria Vabariigi, Soome Vabariigi, Islandi Vabariigi, Norra Kuningriigi, Rootsi Kuningriigi ja Šveitsi Konföderatsiooni

sealhulgas riskianalüüsiga seotud teabe vahetamine asjaomaste lepinguosaliste vahel mööda mereteed, siseveeteed, maanteed ja raudteed veetava kauba kohta. NCTS on elektrooniline süsteem, mis võimaldab vahetada teavet lepinguosaliste vahel ning lepinguosaliste ja ettevõtjate vahel transiidideklaratsiooni esitamiseks, sealhulgas kõik sisenemise või väljumise ülddeklaratsiooni jaoks nõutavad andmed ja kõnealuse kaubaga seotud teated.

Enne käesoleva lisa artikli 1 lõikes 1 osutatud süsteemi 3. väljalaske kasutuselevõttu hindavad lepinguosalisel, kas tolliasutused võivad pärast seda kuupäeva jätkata riskianalüüsi tegemist transiidideklaratsiooni alusel, mis sisaldab NCTSi¹³ esitatud sisenemise ülddeklaratsiooni andmeid, ja muudavad vajaduse korral käesolevat lepingut.

Artikkel 3

Sisenemise ülddeklaratsiooni esitamise nõudest loobumine

1. Sisenemise ülddeklaratsioon ei ole vajalik järgmiste kaupade puhul:

- (a) elektrienergia;
- (b) torujuhtme kaudu sisenev kaup;
- (c) kirjavahetus;
- (d) postisaadetistes sisalduv kaup järgmiselt:
 - (1) kui postisaadetisi veetakse õhuteed pidi ja nende lõppsihtkoht on lepinguosaline, siis kuni artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi 1. väljalaske kasutuselevõtu kuupäevani;
 - (2) kui postisaadetisi veetakse õhuteed pidi ja nende lõppsihtkoht on kolmas riik või kolmas territoorium, siis kuni artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi 2. väljalaske kasutuselevõtu kuupäevani;
 - (3) kui postisaadetisi veetakse mööda mereteed, siseveeteed, maanteed või raudteed, siis kuni artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi 3. väljalaske kasutuselevõtu kuupäevani;
- (e) kaup, mille puhul kooskõlas lepinguosaliste vahel kokku lepitud eeskirjadega on lubatud esitada suuline tollideklaratsioon või võimaldatakse piiriületust deklaratsiooni esitamata, tingimusel et seda ei veeta veolepingu alusel;
- (f) kaup, mis kuulub reisija isikliku pagasi hulka;
- (g) ATA- või CPD-märkmikuga hõlmatud kaup, tingimusel et seda ei veeta veolepingu alusel;
- (h) kaup, mille võib vabastada tollimaksust vastavalt 18. aprilli 1961. aasta diplomaatiliste suhete Viini konventsioonile, 24. aprilli 1963. aasta konsulaarsuhete Viini konventsioonile, muudele konsulaarkonventsioonidele või 16. detsembri 1969. aasta erimissioonide New Yorgi konventsioonile;

vahel (EÜT L 226, 13.8.1987, lk 2), sealhulgas varasemad ja tulevased muudatused, mille ühiskomitee on eespool nimetatud konventsiooni kohaselt kokku leppinud.

¹³ NCTSi uuendatakse, et hõlmata uued turvanõuded, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määruses (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1), mida on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrusega (EL) 2019/632 (ELT L 111, 25.4.2019, lk 54). NCTSi etapiviisiliste uuenduste kasutuselevõtt on sätestatud komisjoni rakendusotsuse (EL) 2019/2151 lisas.

- (i) relvad ja kaitseotstarbeline varustus, mille territooriumi sõjalise kaitse eest vastutav asutus on toonud ühe lepinguosalise tolliterritooriumile sõjaväetranspordiga või ainult sõjaväevõimude poolt käitatava transpordiga;
- (j) järgmised kaubad, mis on toodud ühe lepinguosalise tolliterritooriumile avamererajatiselt, mida käitab ühe lepinguosalise tolliterritooriumil asutatud isik:
 - (1) kaup, mida kasutatakse kõnealuste avamererajatiste ehitamiseks, parandamiseks, hooldamiseks või ümberehitamiseks;
 - (2) kaup, mida kasutatakse kõnealuste avamererajatiste varustamiseks või seadmestamiseks;
 - (3) toiduvaru, mida kasutatakse või tarbitakse kõnealustel avamererajatistel;
 - (4) avamererajatiste tavajäätmed;
- (k) kaup, mis sisaldub saadetistes, mille tegelik väärtus ei ületa 22 eurot, tingimusel et tolliasutus nõustub tegema ettevõtja nõusolekul riskianalüüsi teabe põhjal, mis sisaldub ettevõtja kasutatavas süsteemis või saadakse sellest, järgmiselt:
 - (1) kui kaup on kullersaadetistes, mida veetakse õhuteed pidi, siis kuni artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi 1. väljalaske kasutuselevõtu kuupäevani;
 - (2) kui kaupa veetakse õhuteed pidi muudes kui posti- või kullersaadetistes, siis kuni artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi 2. väljalaske kasutuselevõtu kuupäevani;
 - (3) kui kaupa veetakse mööda mereteed, siseveeteed, maanteed või raudteed, siis kuni artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi 3. väljalaske kasutuselevõtu kuupäevani;
- (l) kaup, mida veetakse 19. juunil 1951. aastal Londonis allkirjastatud Põhja-Atlandi lepingu liikmesriikide vahelises relvajõudude staatuse konventsioonis ette nähtud NATO vormi 302 alusel või komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 artikli 1 punktis 51 sätestatud ELi vormi 302 alusel;
- (m) kaup, mis on toodud ühe lepinguosalise territooriumile Ceutast ja Melillast, Helgolandilt, San Marino Vabariigist, Vatikani Linnriigist, Livigno haldusüksusest ning Šveitsi Samnauni ja Sampoiori tollivabadest piirkondadest;
- (n) järgmine laevade või õhusõidukite pardal olev kaup:
 - (1) kaup, mida tarnitakse nende laevade või õhusõidukite osadena või lisaseadmetena kasutamiseks;
 - (2) kõnealuste laevade või õhusõidukite mootorite, masinate ja muude seadmete tööks vajalik kaup;
 - (3) pardal tarbitavad või müüdavad toiduained jm kaup;
- (o) merekalapüügi- ja muud meresaadused, mis on püütud lepinguosaliste kalalaevadega väljaspool nende tolliterritooriumi asuvast merest;
- (p) laevad (koos nende pardal oleva kaubaga), mis tuuakse ühe lepinguosalise territoriaalvetesse üksnes eesmärgiga võtta pardale varustust, ilma et kasutataks ühtegi sadamarajatist;
- (q) vastava lepinguosalise õigusaktides määratletud majatarbed, tingimusel et neid ei veeta veolepingu alusel.

2. Sisenemise ülddeklaratsiooni ei nõuta lepinguosalise ja kolmanda riigi vahel turvaküsimustes sõlmitud rahvusvahelises lepingus ette nähtud juhtudel, tingimusel et järgitakse lepingu artikli 9b lõikes 3 ette nähtud menetlust.

3. Sisenemise ülddeklaratsiooni ei nõuta juhul, kui kaup viiakse ajutiselt lepinguosaliste tolliterritooriumilt välja nende tolliterritooriumide kahe punkti vahelise mere- või lennutranspordi ajal ja kolmandas riigis peatumata.

Artikkel 4

Sisenemise ülddeklaratsiooni esitamise koht

1. Sisenemise ülddeklaratsioon esitatakse tolliasutusele, kes on pädev tegema tollijärelevalvet ühe lepinguosalise tolliterritooriumil kohas, kuhu kaupa vedav transpordivahend saabub, või kui see on asjakohane, siis kuhu on ette nähtud selle saabumine kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt (edaspidi „esimene sisenemistolliasutus“).

2. Kui sisenemise ülddeklaratsioon esitatakse rohkem kui ühe andmestuna või minimaalse andmestuna, esitab osalise või minimaalse andmestu esitav isik selle tolliasutusele, mis on talle teadaolevalt esimene sisenemistolliasutus. Kui see isik ei tea, millisesse lepinguosaliste tolliterritooriumil asuvasse kohta kaupa vedav transpordivahend kõigepealt saabub, võib esimese sisenemistolliasutuse kindlaks määrata selle koha alusel, kuhu kaup saadetakse.

3. Lepinguosaliste tolliasutused võivad lubada sisenemise ülddeklaratsiooni esitamist mõnes teises tolliasutuses, tingimusel et asjaomane asutus edastab viivitamata esimesele sisenemistolliasutusele vajalikud andmed või teeb need elektrooniliselt kättesaadavaks.

Artikkel 5

Sisenemise ülddeklaratsiooni registreerimine

1. Tolliasutus registreerib kõik sisenemise ülddeklaratsiooni andmed selle kättesaamisel ja teavitab deklaranti või tema esindajat registreerimisest viivitamata ning edastab talle sisenemise ülddeklaratsiooni tolli viitenumbri ja registreerimise kuupäeva.

2. Alates artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi 2. väljalaske kasutuselevõtu kuupäevast teatab tolliasutus viivitamata vedajale registreerimisest, eeldusel et vedaja on taotlenud enda teavitamist ja tal on juurdepääs sellele elektroonilisele süsteemile, kui sisenemise ülddeklaratsiooni esitab muu isik kui vedaja.

Artikkel 6

Sisenemise ülddeklaratsiooni esitamine

Kui lepingu artiklis 10 ja käesoleva lisa artiklis 3 sätestatud sisenemise ülddeklaratsiooni esitamise nõudest loobumist ei kohaldata, esitatakse sisenemise ülddeklaratsiooni andmed järgmiselt:

(a) õhuteed pidi veetava kauba puhul

- (1) esitavad kullerfirmad kõigi saadetiste kohta minimaalse andmestu alates artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi 1. väljalaske kasutuselevõtu kuupäevast;
- (2) esitavad postiettevõtjad kõigi saadetiste kohta, mille lõppsihtkoht on lepinguosaline, minimaalse andmestu alates artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi 1. väljalaske kasutuselevõtu kuupäevast;

- (3) esitades ühe andmestu või mitu andmestut artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi kaudu alates selle süsteemi 2. väljalaske kasutuselevõtu kuupäevast;
- (b) kauba puhul, mida veetakse mööda mereteed, siseveeteed, maanteed või raudteed, ühe andmestu või mitu andmestut artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi kaudu alates selle süsteemi 3. väljalaske kasutuselevõtu kuupäevast.

Artikkel 7

Sisenemise ülddeklaratsiooni esitamise tähtaeg

1. Kui kaup tuuakse lepinguosaliste tolliterritooriumile meritsi, esitatakse sisenemise ülddeklaratsioon järgmiste tähtaegade jooksul:

- (a) konteinerveose puhul, v.a punktide c või d kohaldamisel, vähemalt 24 tundi enne kauba lastimist laevale, mille pardal see lepinguosaliste tolliterritooriumile tuuakse;
- (b) puistlasti või tükikauba puhul, v.a punktide c või d kohaldamisel, vähemalt neli tundi enne laeva saabumist esimesse lepinguosaliste tolliterritooriumil asuvasse sadamasse;
- (c) vähemalt kaks tundi enne laeva saabumist esimesse lepinguosaliste tolliterritooriumil asuvasse sadamasse kauba puhul, mis tuuakse järgmistest kohtadest:
 - (1) Gröönimaa;
 - (2) Fääri saared;
 - (3) Island;
 - (4) Läänemere, Põhjamere, Musta mere ja Vahemere sadamad;
 - (5) kõik Maroko sadamad;
- (d) lepinguosaliste tolliterritooriumist väljaspool asuva territooriumi ning Prantsusmaa ülemeredepartemangude, Assooride, Madeira või Kanaari saarte vahel liikudes, v.a punkti c kohaldamisel, kui reis kestab vähem kui 24 tundi: vähemalt kaks tundi enne laeva saabumist esimesse lepinguosaliste tolliterritooriumil asuvasse sadamasse.

2. Kui kaup tuuakse lepinguosaliste tolliterritooriumile õhuteed pidi, esitatakse kõik sisenemise ülddeklaratsiooni andmed võimalikult vara ja igal juhul järgmiste tähtaegade jooksul:

- (a) vähem kui neli tundi kestvate lendude korral hiljemalt enne õhusõiduki tegelikku väljalendu;
- (b) muude lendude korral vähemalt neli tundi enne õhusõiduki saabumist esimesse lepinguosaliste tolliterritooriumil asuvasse lennujaama.

3. Alates artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi 1. väljalaske kasutuselevõtu kuupäevast peavad postiettevõtjad ja kullerfirmad esitama vähemalt sisenemise ülddeklaratsiooni minimaalse andmestu võimalikult kiiresti ja hiljemalt enne kauba laadimist õhusõidukisse, millega see viiakse lepinguosaliste tolliterritooriumile.

4. Alates artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi 2. väljalaske kasutuselevõtu kuupäevast peavad muud ettevõtjad kui postiettevõtjad ja kullerfirmad esitama vähemalt sisenemise ülddeklaratsiooni minimaalse andmestu võimalikult kiiresti ja hiljemalt enne kauba laadimist õhusõidukisse, millega see viiakse lepinguosaliste tolliterritooriumile.

5. Kui lõigetes 3 ja 4 osutatud tähtaja jooksul on esitatud ainult sisenemise ülddeklaratsiooni minimaalne andmestu, tuleb muud andmed esitada alates artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi 2. väljalaske kasutuselevõtu kuupäevast lõikes 2 täpsustatud tähtaegade jooksul.

6. Kuni artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi 2. väljalaske kasutuselevõtu kuupäevani loetakse lõike 3 kohaselt esitatud sisenemise ülddeklaratsiooni minimaalset andmestu täielikuks sisenemise ülddeklaratsiooniks sellise postisaadetistes sisalduva kauba puhul, mille lõppsihtkoht on lepinguosaline, ja sellise kullersaadetistes sisalduva kauba puhul, mille tegelik väärtus ei ületa 22 eurot.

7. Kui kaup tuuakse lepinguosaliste tolliterritooriumile raudteed pidi, esitatakse sisenemise ülddeklaratsioon järgmiste tähtaegade jooksul:

- (a) kui rongisõit kolmandas riigis asuvast viimasest rongide koostejaamast esimesse sisenemistolliasutusse kestab vähem kui kaks tundi, siis hiljemalt üks tund enne seda, kui kaup saabub kohta, mis kuulub kõnealuse tolliasutuse pädevuse alla;
- (b) kõigil muudel juhtudel hiljemalt kaks tundi enne seda, kui kaup saabub kohta, mis kuulub esimese sisenemistolliasutuse pädevuse alla.

8. Kui kaup tuuakse lepinguosaliste tolliterritooriumile maanteed pidi, esitatakse sisenemise ülddeklaratsioon hiljemalt üks tund enne seda, kui kaup saabub kohta, mis kuulub esimese sisenemistolliasutuse pädevuse alla.

9. Kui kaup tuuakse lepinguosaliste tolliterritooriumile siseveeteed pidi, esitatakse sisenemise ülddeklaratsioon hiljemalt kaks tundi enne seda, kui kaup saabub kohta, mis kuulub esimese sisenemistolliasutuse pädevuse alla.

10. Kui kaup tuuakse lepinguosaliste tolliterritooriumile transpordivahendil, mida veetakse teise aktiivse transpordivahendiga, on sisenemise ülddeklaratsiooni esitamise tähtjaks aktiivse transpordivahendi suhtes kohaldatav tähtaeg.

11. Lõigetes 1–10 osutatud tähtaegsid ei kohaldata vääramatu jõu korral.

12. Lepingu artikli 9b lõikes 3 osutatud menetluse kohaselt ei kohaldata lõigetes 1–10 nimetatud tähtaegu juhul, kui lepinguosalise ja kolmanda riigi vahel sõlmitud turvalisust käsitlevates rahvusvahelistes lepingutes on sätestatud teisiti.

Artikkel 8

Sisenemise ülddeklaratsioonide suhtes tehtav julgeoleku ja turvalisusega seotud riskianalüüs ning julgeoleku ja turvalisusega seotud tollikontroll

1. Riskianalüüs viiakse lõpule enne kauba saabumist esimesse sisenemistolliasutusse, eeldusel et sisenemise ülddeklaratsioon on esitatud artiklis 7 ette nähtud tähtaja jooksul, v.a juhul, kui tuvastatakse risk või tuleb teha täiendav riskianalüüs.

Ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist, tuleb õhuteed pidi lepinguosaliste tolliterritooriumile toodava kauba esimene riskianalüüs teha niipea kui võimalik pärast artikli 7 lõigetes 3 ja 4 osutatud sisenemise ülddeklaratsiooni minimaalse andmestu kättesaamist.

2. Esimene sisenemistolliasutus viib julgeoleku ja turvalisuse tagamiseks tehtava riskianalüüsi lõpule pärast seda, kui on toimunud teabevahetus artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi kaudu:

- (a) kohe pärast registreerimist teeb esimene sisenemistolliasutus sisenemise ülddeklaratsiooni andmed kättesaadavaks kõnealustes andmetes märgitud lepinguosaliste tolliasutustele ja nendele lepinguosaliste tolliasutustele, kes on salvestanud elektroonilisse süsteemi julgeoleku- ja turvariskidega seotud teavet, mis on vastavuses sisenemise ülddeklaratsiooni andmetega;
- (b) artiklis 7 sätestatud tähtaegade jooksul teevad punktis a osutatud lepinguosaliste tolliasutused julgeoleku ja turvalisuse tagamiseks tehtava riskianalüüsi ning kui nad tuvastavad riski, teevad nad tulemused kättesaadavaks esimesele sisenemistolliasutusele;
- (c) esimene sisenemistolliasutus võtab riskianalüüsi lõpuleviimisel arvesse punktis a osutatud lepinguosaliste tolliasutuste esitatud riskianalüüsi tulemustega seotud teavet;
- (d) esimene sisenemistolliasutus teeb lõpuleviidud riskianalüüsi tulemused kättesaadavaks riskianalüüsis osalenud lepinguosaliste tolliasutustele ja kauba liikumisega tõenäoliselt seotud tolliasutustele;
- (e) esimene sisenemistolliasutus teavitab riskianalüüsi lõpuleviimisest järgmisi isikuid, tingimusel et nad on taotlenud enda teavitamist ja neil on juurdepääs artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilisele süsteemile:
 - deklarant või tema esindaja;
 - vedaja, kui see ei ole deklarant või tema esindaja.

3. Kui esimene sisenemistolliasutus nõuab riskianalüüsi lõpuleviimiseks täiendavat teavet sisenemise ülddeklaratsiooni andmete kohta, viiakse kõnealune analüüs lõpule alles pärast sellise teabe esitamist.

Sel eesmärgil nõuab esimene sisenemistolliasutus kõnealust teavet sisenemise ülddeklaratsiooni esitanud isikult või vajaduse korral sisenemise ülddeklaratsiooni käsitlevad andmed esitanud isikult. Kui see isik ei ole vedaja, teavitab esimene sisenemistolliasutus vedajat, eeldusel et vedaja on taotlenud enda teavitamist ja tal on juurdepääs artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilisele süsteemile.

4. Kui esimesel sisenemistolliasutusel on alust arvata, et õhuteed pidi toodud kaup võib kujutada tõsist ohtu lennundusjulgestusele, nõuab ta, et saadeti tuleb enne lepinguosaliste tolliterritooriumile suunduvale õhusõidukile laadimist läbi vaadata kui kõrge ohutasemega kaup ja post vastavalt EMP lepingu XIII lisa I osa VI punkti artiklitele 66h ja 66hf, milles sätestatakse lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamise üksikasjalikud meetmed.

Esimene sisenemistolliasutus teavitab järgmisi isikuid, tingimusel et neil on juurdepääs artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilisele süsteemile:

- (a) deklarant või tema esindaja;
- (b) vedaja, kui see ei ole deklarant või tema esindaja.

Pärast kõnealust teavitamist esitab sisenemise ülddeklaratsiooni esitanud isik või vajaduse korral sisenemise ülddeklaratsiooni andmed esitanud isik esimesele sisenemistolliasutusele selle läbivaatamise tulemused ja kogu sellega seotud asjakohase teabe. Riskianalüüs viiakse lõpule alles pärast kõnealuse teabe esitamist.

5. Kui esimesel sisenemistolliasutusel on alust arvata, et artikli 7 lõike 1 punktis a osutatud õhuteed pidi toodud kaup või meritsi toodud konteinerveos võib endast kujutada nii tõsist

ohtu turvalisusele ja julgeolekule, et vaja on viivitamata tegutseda, peab ta korraldama, et kaup ei laadita vastavale transpordivahendile.

Esimene sisenemistolliasutus teavitab järgmisi isikuid, tingimusel et neil on juurdepääs artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilisele süsteemile:

- (a) deklarant või tema esindaja;
- (b) vedaja, kui see ei ole deklarant või tema esindaja.

Kõnealune teade saadetakse viivitamata pärast asjaomase riski tuvastamist ja artikli 7 lõike 1 punktis a osutatud meritsi toodud konteinerveose puhul hiljemalt 24 tunni jooksul alates sisenemise ülddeklaratsiooni kättesaamisest või vajaduse korral vedaja esitatud sisenemise ülddeklaratsiooni andmete kättesaamisest.

Esimene sisenemistolliasutus teavitab sellest teatest viivitamata ka lepinguosaliste tolliasutusi ja teeb neile kättesaadavaks sisenemise ülddeklaratsiooni asjakohased andmed.

6. Kui saadeti on tuvastatud kui saadeti, mis kujutab endast nii tõsist ohtu, et transpordivahendi saabumisel on vaja viivitamata tegutseda, võtab esimene sisenemistolliasutus kauba saabumisel vastavad meetmed.

7. Pärast riskianalüüsi lõpuleviimist võib esimene sisenemistolliasutus soovitada artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi kaudu kauba kontrollimiseks kõige sobivamat kohta ja kõige sobivamaid meetmeid.

Kontrollimiseks soovitatud kõige sobivamas kohas pädev tolliasutus teeb otsuse kontrolli kohta ja teeb selle otsuse tulemused artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi kaudu kättesaadavaks lepinguosaliste kõigile kauba liikumisega tõenäoliselt seotud tolliasutustele hiljemalt siis, kui kaup esitatakse esimesele sisenemistolliasutusele.

8. Tolliasutused teevad julgeoleku ja turvalisusega seotud tollikontrollide tulemused artikli 1 lõikes 1 osutatud süsteemi kaudu kättesaadavaks lepinguosaliste teistele tolliasutustele, kui

- (a) tolliasutuse hinnangul on riskid olulised ja tollikontroll vajalik ning kontrolli tulemused näitavad, et riski põhjustav sündmus on toimunud, või
- (b) kontrolli tulemused ei näita, et riski põhjustav sündmus on toimunud, kuid asjaomane tolliasutus leiab, et oht kujutab endast suurt riski mujal lepinguosaliste tolliterritooriumil, või
- (c) see on vajalik käesoleva lepingu eeskirjade ühtseks kohaldamiseks.

Lepinguosalised vahetavad lepingu artikli 9e lõikes 3 osutatud süsteemis teavet punktides a ja b nimetatud riskide kohta.

9. Kui lepinguosaliste tolliterritooriumile tuuakse kaup, mille puhul loobutakse sisenemise ülddeklaratsiooni esitamise nõudest kooskõlas artikli 3 lõike 1 punktidega c–f, h–m, o ja q, tehakse riskianalüüs kauba esitamisel.

10. Tollile esitatud kauba võib vabastada kohe pärast seda, kui riskianalüüs on tehtud ning selle tulemused ja vajaduse korral võetavad meetmed seda võimaldavad.

11. Riskianalüüs tehakse ka juhul, kui sisenemise ülddeklaratsiooni andmeid muudetakse kooskõlas artikli 2 lõigetega 3 ja 4. Sellisel juhul viiakse riskianalüüs lõpule kohe pärast andmete kättesaamist, v.a juhul, kui tuvastatakse risk või on vaja teha täiendav riskianalüüs, ilma et see piiraks lõike 5 kolmandas lõigus meritsi toodud konteinerveose jaoks sätestatud tähtaega.

Artikkel 9

Sisenemise ülddeklaratsiooni andmete esitamine muude isikute poolt

1. Alates artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi 2. väljalaske kasutuselevõtuks määratud kuupäevast kehtivad juhul, kui õhuteed pidi veetavate samade kaupade kohta on üks või mitu muud isikut kui vedaja sõlminud ühe või mitu veolepingut, mis on hõlmatud ühe või mitme lennuveokirjaga, järgmised eeskirjad:

- (a) lennuveokirja väljastav isik teavitab temaga veolepingu sõlminud isikut selle lennuveokirja väljastamisest;
- (b) kui korraldatud on kauba ühisvedu, teavitab lennuveokirja väljastav isik kõnealuse lennuveokirja väljastamisest isikut, kellega ta sellise lennuveokirja väljaandmises kokku leppis;
- (c) vedaja ja kõik lennuveokirja väljastavad isikud esitavad sisenemise ülddeklaratsiooni andmetes kõigi nende isikute isikuandmed, kes ei teinud neile sisenemise ülddeklaratsiooni jaoks nõutavaid andmeid kättesaadavaks;
- (d) kui lennuveokirja väljastanud isik ei tee sisenemise ülddeklaratsiooni jaoks nõutavaid andmeid kättesaadavaks oma lepingupartnerile, kes väljastab talle lennuveokirja, või lepingupartnerile, kellega ta korraldas kauba ühisveo, esitab isik, kes ei tee nõutavaid andmeid kättesaadavaks, need andmed esimesele sisenemistolliasutusele.

2. Alates artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi 2. väljalaske kasutuselevõtuks määratud kuupäevast kehtivad juhul, kui postiettevõtja ei tee postisaadetiste sisenemise ülddeklaratsiooni jaoks nõutavaid andmeid kättesaadavaks vedajale, kes on kohustatud esitama deklaratsiooni ülejäänud andmed selle süsteemi kaudu, järgmised eeskirjad:

- (a) kui kaup saadetakse lepinguosaliste territooriumile, esitab sihtkoha postiettevõtja, või kui kaupa veetakse läbi lepinguosaliste, esitab esimese sisenemise lepinguosalise postiettevõtja need andmed esimesele sisenemistolliasutusele ning
- (b) vedaja esitab sisenemise ülddeklaratsiooni andmetes selle postiettevõtja andmed, kes ei tee sisenemise ülddeklaratsiooni jaoks nõutavaid andmeid talle kättesaadavaks.

3. Alates artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi 2. väljalaske kasutuselevõtuks määratud kuupäevast kehtivad juhul, kui kullerfirma ei tee õhuteed pidi veetavate kullersaadetiste sisenemise ülddeklaratsiooni jaoks nõutavaid andmeid vedajale kättesaadavaks, järgmised eeskirjad:

- (a) kullerfirma esitab need andmed esimesele sisenemistolliasutusele ning
- (b) vedaja esitab sisenemise ülddeklaratsiooni andmetes selle kullerfirma andmed, kes ei tee sisenemise ülddeklaratsiooni jaoks vajalikke andmeid talle kättesaadavaks.

4. Alates artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi 3. väljalaske kasutuselevõtuks määratud kuupäevast kehtivad juhul, kui mere- või siseveeteed pidi veetavate samade kaupade kohta on üks või mitu muud isikut kui vedaja sõlminud ühe või mitu täiendavat veolepingut, mis on hõlmatud ühe või mitme veokirjaga, järgmised eeskirjad:

- (a) veokirja väljastav isik teavitab temaga veolepingu sõlminud isikut selle veokirja väljastamisest;
- (b) kui korraldatud on kauba ühisvedu, teavitab veokirja väljastav isik kõnealuse veokirja väljastamisest isikut, kellega ta sellise veokirja väljaandmises kokku leppis;

- (c) vedaja ja veokirja väljastavad isikud esitavad sisenemise ülddeklaratsiooni andmetes kõigi nende isikute isikuandmed, kes on nendega sõlminud veolepingu ja ei ole esitanud neile sisenemise ülddeklaratsiooni jaoks vajalikke andmeid;
- (d) veokirja väljastav isik esitab sisenemise ülddeklaratsiooni andmetes selle kaubasaaja andmed, kes on märgitud veokirja, millel ei ole alamveokirju, ja kes ei ole teinud sisenemise ülddeklaratsiooni jaoks nõutavaid andmeid talle kättesaadavaks;
- (e) kui veokirja väljastanud isik ei tee sisenemise ülddeklaratsiooni jaoks nõutavaid andmeid kättesaadavaks oma lepingupartnerile, kes väljastab talle veokirja, või lepingupartnerile, kellega ta korraldas kauba ühisveo, esitab isik, kes ei tee nõutavaid andmeid kättesaadavaks, need andmed esimesele sisenemistolliasutusele;
- (f) kui veokirjal, millele ei ole lisatud alamveokirju, märgitud kaubasaaja ei tee sisenemise ülddeklaratsiooni jaoks nõutavaid andmeid kõnealust veokirja väljastavale isikule kättesaadavaks, esitab ta need andmed esimesele sisenemistolliasutusele.

Artikkel 10

Lepinguosaliste tolliterritooriumile siseneva merelaeva või õhusõiduki marsruudi muutmine

1. Alates artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi 2. väljalaske kasutuselevõtu ajavahemiku kuupäevast saab tegelik esimene sisenemistolliasutus kõnealuse süsteemi kaudu sisenemise ülddeklaratsiooni andmed, riskianalüüsi tulemused ja eeldatava esimese sisenemistolliasutuse antud kontrollialased soovitusel, kui õhusõiduki marsruuti on muudetud ja ta saabub kõigepealt tolliasutusse, mis asub riigis, mis ei olnud sisenemise ülddeklaratsioonis märgitud kui marsruudil läbitav riik.

2. Alates artikli 1 lõikes 1 osutatud elektroonilise süsteemi 3. väljalaske kasutuselevõtu ajavahemiku kuupäevast saab tegelik esimene sisenemistolliasutus kõnealuse süsteemi kaudu sisenemise ülddeklaratsiooni andmed, riskianalüüsi tulemused ja eeldatava esimese sisenemistolliasutuse antud kontrollialased soovitusel, kui merelaeva marsruuti on muudetud ja ta saabub kõigepealt tolliasutusse, mis asub riigis, mis ei olnud sisenemise ülddeklaratsioonis märgitud kui marsruudil läbitav riik.

II JAOTIS

IMPORDIKONTROLLISÜSTEEMI 2 TEHNILINE KORD

Artikkel 11

Impordikontrollisüsteem 2

1. ICS2 toetab ettevõtjate ja lepinguosaliste vahelist teabevahetust sisenemise ülddeklaratsiooni nõuete täitmisel, lepinguosaliste tolliasutuste poolse riskianalüüsi tegemisel julgeoleku ja turvalisuse tagamiseks ning nende riskide maandamise meetmete võtmisel, sealhulgas julgeoleku ja turvalisusega seotud tollikontrollid, ning lepinguosalistevahelist teabevahetust sisenemise ülddeklaratsiooni nõuete täitmisel.

2. ICS2 koosneb järgmistest liidu tasandil väljatöötatavatest ühistest komponentidest:

- (a) ühine kauplejate liides;
- (b) ühine andmehoidla.

3. Norra töötab välja riikliku sisenemissüsteemi kui riikliku komponendi, mis on kättesaadav Norras.
4. Norra võib töötada välja riikliku kauplejate liidese kui riikliku komponendi, mis on kättesaadav Norras.
5. ICS2 kasutatakse järgmistel eesmärkidel:
- (a) sisenemise ülddeklaratsioonide andmete, nende muutmise ja kehtetuks tunnistamise taotluste esitamine, töötlemine ja säilitamine vastavalt lepingu artiklile 10 ja I lisale;
 - (b) lepingu artiklis 10 ja I lisas osutatud deklaratsioonidest saadud sisenemise ülddeklaratsioonide andmete vastuvõtmine, töötlemine ja säilitamine;
 - (c) merelaeva või õhusõiduki saabumist ja saabumisteateid käsitleva teabe esitamine, töötlemine ja säilitamine vastavalt lepingu artiklile 10 ja I lisale;
 - (d) lepinguosaliste tolliasutustele kauba esitamist käsitleva teabe vastuvõtmine, töötlemine ja säilitamine vastavalt lepingu artikli 10 ja I lisale;
 - (e) riskianalüüsi taotlusi ja tulemusi, kontrollialaseid soovitusi, otsuseid ja tulemusi käsitleva teabe vastuvõtmine, töötlemine ja säilitamine vastavalt lepingu artiklitele 10 ja 12 ning I lisale;
 - (f) ettevõtjatele mõeldud ja ettevõtjalt saadud teadete ja teabe vastuvõtmine, töötlemine, säilitamine ja edastamine vastavalt lepingu artiklitele 10 ja 12 ning I lisale;
 - (g) sellise ettevõtjalt saadud teabe esitamine, töötlemine ja säilitamine, mida lepinguosaliste tolliasutused taotlevad vastavalt lepingu artiklitele 10 ja 12 ning I lisale.
6. ICS2 abil toetatakse lepinguosaliste järelevalvet ühiste julgeoleku ja turvalisusega seotud riskikriteeriumide ja -standardite ning lepingu artiklis 12 osutatud kontrollimeetmete ja esmatähtsate kontrollivaldkondade rakendamise üle ning nende hindamist.
7. Ettevõtjate autentimine ja ICS2 ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub artiklis 13 osutatud ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi (UUM&DS) abil.
8. Lepinguosaliste ametnike autentimine ja ICS2 ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub liidu pakutavate võrguteenuste kaudu.
9. Artikli 1 kohaselt on ettevõtjate sisenemispunkt süsteemi ICS2 kauplejate ühtlustatud liides.
10. Kauplejate ühtlustatud liides on koostalitlusvõimeline lõigetes 12–14 osutatud ICS2 ühise andmehoidlaga.
11. Kauplejate ühtlustatud liidest kasutatakse sisenemise ülddeklaratsioonide ja saabumisteade andmete ning nende muutmise ja kehtetuks tunnistamise taotluste esitamiseks, töötlemiseks ja säilitamiseks ning teabe vahetamiseks lepinguosaliste ja ettevõtjate vahel.
12. Lepinguosalisel kasutavad ICS2 ühist andmehoidlat sisenemise ülddeklaratsioonide andmete, nende muutmise ja kehtetuks tunnistamise taotluste, saabumisteade, kauba esitamist käsitleva teabe, riskianalüüsi taotluste ja tulemuste, kontrollialaste soovitusete, otsuste ja tulemuste ning ettevõtjatega vahetatud teabe töötlemiseks.

13. Lepinguosalisel kasutavad ICS2 ühist andmehoidlat statistika ja hindamise eesmärgil ning sisenemise ülddeklaratsiooni teabe vahetamiseks lepinguosaliste vahel.
14. ICS2 ühine andmehoidla on koostalitlusvõimeline kauplejate ühtlustatud liidesega, kauplejate riiklike liidestega, kui lepinguosalisel on need välja töötanud, ja riiklike sisenemissüsteemidega.
15. Lepinguosalise tolliasutus kasutab ühist andmehoidlat, et konsulteerida enne julgeoleku ja turvalisuse tagamiseks tehtava riskianalüüsi lõpuleviimist teise lepinguosalise tolliasutusega vastavalt lepingu artiklitele 10 ja 12 ning I lisale. Samuti kasutab lepinguosalise tolliasutus ühist andmehoidlat, et konsulteerida teise lepinguosalisega soovitud kontrollide, soovitud kontrollide kohta tehtud otsuste ning julgeoleku ja turvalisusega seotud tollikontrollide tulemuste üle vastavalt lepingu artiklitele 10 ja 12 ning I lisale.
16. Kui lepinguosalisel on töötanud välja kasutajate riikliku liidese, on see artikli 1 kohaselt ettevõtjate sisenemispunkt süsteemi ICS2, kui esitatud andmed on adresseeritud kauplejate riiklikku liidest haldavale lepinguosalisele.
17. Seoses sisenemise ülddeklaratsioonide ja saabumisteadete andmete esitamise, nende muutmise, kehtetuks tunnistamise, töötlemise, säilitamise ning lepinguosaliste ja ettevõtjate vahelise teabevahetusega võivad ettevõtjad otsustada kas kauplejate riiklikku liidest, kui see on välja töötatud, või kauplejate ühtlustatud liidest.
18. Kui kauplejate riiklik liides on välja töötatud, peab see olema koostalitlusvõimeline ICS2 ühise andmehoidlaga.
19. Kui Norra töötab välja kauplejate riikliku liidese, teavitab ta sellest liitu.
20. Lepinguosaliste tolliasutused kasutavad riiklikku sisenemissüsteemi lepingu artiklis 10 osutatud deklaratsioonidest saadud sisenemise ülddeklaratsiooni andmete vahetamiseks, merelaeva või õhusõiduki saabumist käsitleva teabe ja sellekohaste teadete vahetamiseks ühise andmehoidlaga, kauba esitamist, riskianalüüsi taotluste töötlemist käsitleva teabe vahetamiseks, riskianalüüsi tulemusi, kontrollialaseid soovitusi, otsuseid ja tulemusi käsitleva teabe vahetamiseks ja töötlemiseks.
21. Seda kasutatakse ka juhtudel, kui lepinguosalise tolliasutus nõuab ettevõtjalt lisateavet ja saab neilt teavet.
22. Riiklik sisenemissüsteem on koostalitlusvõimeline ühise andmehoidlaga.
23. Lõikes 20 osutatud teabe saamiseks on riiklik sisenemissüsteem koostalitlusvõimeline riigi tasandil välja töötatud süsteemidega.

Artikkel 12

Impordikontrollisüsteemi 2 toimimine ja selle kasutamise koolitus

1. Ühiseid komponente töötab välja, testib, võtab kasutusele ja haldab liit. Riiklikke komponente töötab välja, testib, võtab kasutusele ja haldab Norra.
2. Norra tagab, et riiklikud komponendid on koostalitlusvõimelised ühiste komponentidega.
3. Liit hooldab ühiseid komponente ja Norra hooldab oma riiklikke komponente.
4. Lepinguosalisel tagavad elektrooniliste süsteemide katkematu toimimise.
5. Liit võib elektrooniliste süsteemide ühiseid komponente muuta, et kõrvaldada häireid, lisada uusi funktsioone või muuta olemasolevaid funktsioone.
6. Liit teavitab Norrat ühiste komponentide muudatustest ja uuendustest.

7. Norra teatab liidule riiklike komponentide muudatustest ja uuendustest, mis võivad mõjutada ühiste komponentide tööd.
8. Lepinguosalised teevad üldsusele kättesaadavaks teabe lõigete 6 ja 7 kohastest muudatustest ja uuendustest elektroonilistes süsteemides.
9. ICS2 ajutise tõrke korral kohaldatakse lepinguosaliste poolt kindlaks määratud talitluspidevuse kava.
10. Lepinguosalised teatavad üksteisele, kui elektroonilised süsteemid ei ole ajutise tõrke tõttu kättesaadavad.
11. Liit abistab Norrat seoses elektrooniliste süsteemide ühiste komponentide kasutamise ja toimimisega ning varustab teda asjakohaste koolitusmaterjalidega.

Artikkel 13

Ühtne kasutajahalduse ja digiallkirja platvorm

1. Ühtne kasutajahalduse ja digiallkirja platvorm võimaldab teabevahetust lõikes 6 osutatud lepinguosaliste tuvastus- ja juurdepääsuhaldussüsteemide vahel, et pakkuda lepinguosaliste ametnikele ja ettevõtjatele turvalist volitatud juurdepääsu elektroonilistele süsteemidele.
2. Ühtne kasutajahalduse ja digiallkirja platvorm koosneb järgmistest ühistest komponentidest:
 - (a) juurdepääsuhaldussüsteem;
 - (b) juhtimishaldussüsteem.
3. Ühtset kasutajahalduse ja digiallkirja platvormi kasutatakse järgmiste kasutajate autentimiseks ja juurdepääsu kontrollimiseks:
 - (a) ettevõtjate tuvastamine ICS2-le juurdepääsu saamiseks;
 - (b) lepinguosaliste ametnike tuvastamine juurdepääsu andmiseks ICS2 ühistesse komponentidesse ning ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja platvormile hooldamiseks ja juhtimiseks.
4. Lepinguosalised loovad juurdepääsuhaldussüsteemi, millega valideeritakse ühtsel kasutajahalduse ja digiallkirja platvormil esitatud ettevõtjate juurdepääsutaotlusi koostalitluses lõikes 6 osutatud lepinguosaliste riiklike tuvastus- ja juurdepääsuhaldussüsteemidega.
5. Lepinguosalised loovad juhtimishaldussüsteemi, millega hallatakse autentimist ja volitamist käsitlevaid eeskirju, mille alusel valideeritakse elektroonilistele süsteemidele juurdepääsu andmiseks ettevõtjate identimisandmeid.
6. Lepinguosalised loovad identimis- ja juurdepääsuhaldussüsteemi, et tagada
 - (a) ettevõtjate identimisandmete turvaline registreerimine ja säilitamine;
 - (b) ettevõtjate allkirjastatud ja krüpteeritud identimisandmete turvaline vahetamine.

Artikkel 14

Andmehaldus ning omandiõigus ja turvalisus

1. Lepinguosalised tagavad, et riigi tasandil säilitatavad andmed on vastavuses ühistes komponentides säilitatavate andmetega ja on ajakohastatud.

2. Erandina lõikest 1 tagavad lepinguosalised, et järgmised andmed vastavad ICS2 ühises andmehoidlas olevatele andmetele ja on ajakohastatud:

- (a) riigi tasandil registreeritud ja riiklikust sisenemissüsteemist ühisesse andmehoidlasse edastatud andmed;
- (b) ühisest andmehoidlast riiklikku sisenemissüsteemi saabunud andmed.

3. ICS2 ühistes komponentides olevatele andmetele, mille ettevõtja edastab või registreerib ühises kauplejate liideses, võib see ettevõtja juurde pääseda või neid töödelda.

4. ICS2 ühistes komponentides olevatele andmetele,

- (a) mille ettevõtja edastab lepinguosalisele kauplejate ühtlustatud liidese kaudu ühisesse andmehoidlasse, võib see lepinguosaline ühises andmehoidlas juurde pääseda ja neid andmeid töödelda. Vajaduse korral võib see lepinguosaline pääseda juurde ka sellele teabele, mis on registreeritud kauplejate ühtlustatud liideses;
- (b) mille on edastanud ühisesse andmehoidlasse või seal registreerinud lepinguosaline, võib see lepinguosaline juurde pääseda ja neid andmeid töödelda;
- (c) millele on osutatud eespool punktides a ja b, võib juurde pääseda ja neid töödelda ka teine lepinguosaline, kui viimane osaleb riskianalüüsis ja/või kontrolliprotsessis, millega andmed on seotud, kooskõlas lepingu artiklitega 10 ja 12 ning I lisaga;
- (d) neid andmeid võib komisjon töödelda koostöös lepinguosalistega artikli 1 lõike 1 punktis c ja I lisa artikli 11 lõikes 6 osutatud eesmärkidel. Komisjon ja lepinguosalised võivad tutvuda sellise töötlemise tulemustega.

5. Lepinguosalised saavad juurdepääsu ICS2 ühises komponendis olevatele andmetele, mille liit on ühises hoidlas registreerinud. Neid andmeid võib töödelda liit.

6. Süsteemi ühiste komponentide omanik on liit.

7. Süsteemi riiklike komponentide omanik on Norra.

8. Liit tagab ühiste komponentide turvalisuse, Norra aga oma riiklike komponentide turvalisuse.

9. Sel eesmärgil võtavad lepinguosalised vähemalt vajalikud meetmed, et

- (a) tõkestada volitamata isikute juurdepääs andmetöötluseks kasutatavatele seadmetele;
- (b) tõkestada selleks volitamata isikutel andmete sisestamine, andmetega tutvumine, andmete muutmine ja kustutamine;
- (c) avastada punktides a ja b nimetatud toiminguid.

10. Lepinguosalised teavitavad teineteist mis tahes tegevusest, mis võib põhjustada elektrooniliste süsteemide turvalisuse rikkumist või oletatavat rikkumist.

11. Lepinguosalised koostavad kõigi süsteemide turvalisuse tagamise kavad.

12. ICS2 komponentides registreeritud andmeid säilitatakse vähemalt kolm aastat pärast nende registreerimist. Kui see on nõutav asjakohaste riiklike õigusaktide kohaselt, võivad lepinguosalised seda tähtaega pikendada.

Artikkel 15

Isikuandmete töötlemine

ICS2 ning ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi puhul seoses selles sisalduvate isikuandmete töötlemisega:

- 1) tegutsevad Norra ja ELi liikmesriigid vastutavate töötlejadena lepingu artikli 14 sätete kohaselt;
- 2) tegutseb komisjon volitatud töötlejana ja täidab seoses sellega talle määrusega (EL) 2018/1725¹⁴ pandud kohustusi, välja arvatud juhul, kui andmeid töödeldakse ühiste julgeoleku ja turvalisusega seotud riskikriteeriumide ning kontrollimeetmete ja esmatähtsa kontrollivaldkonna rakendamise jälgimiseks ja hindamiseks, kus komisjon tegutseb kaasvastutava töötlejana.

Artikkel 16

Osalemine ICS2 väljatöötamisel, hooldamisel ja haldamisel

Liit võimaldab asjaomase EFTA riigi ekspertidel osaleda vaatlejadena ICS2 väljatöötamise, hooldamise ja haldamisega seotud teemadel tolliküsimuste eksperdirühma ja vastavate tööühmade koosolekutel. Liit otsustab iga juhtumi puhul eraldi asjaomase EFTA riigi ekspertide osalemise tööühmade koosolekutel, kus on esindatud ainult piiratud arv ELi liikmesriike ja kes annavad aru tolliküsimuste eksperdirühmale.

III JAOTIS

Artikkel 17

Impordikontrollisüsteemi 2 rakendamise ja toimimisega seotud ülesannete, kohustuste ja ootuste rahastamise kord

Seoses ICS2 kasutamise laiendamisega Norrale ning arvestades käesoleva lepingu IIa peatükki ja I lisa, määratakse käesoleva rahastamiskorraga (edaspidi „kord“) kindlaks lepinguosaliste ICS2-ga seotud koostöö elemendid.

- (a) Komisjon töötab välja ICS2 kesksed komponendid, mis koosnevad ühisest kauplejate liidesest ja ühisest andmehoidlast (edaspidi „ICS2 kesksed komponendid“), sealhulgas nende toimimiseks ja Norra IT-süsteemidega ühendamiseks vajalikud rakendused ja teenused, nagu TAPAS, ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteem, CCN2ng vahetarkvara, testib neid, võtab need kasutusele, haldab ja käitab neid ning kohustub need Norrale kättesaadavaks tegema.
- (b) Norra töötab välja ICS2 riiklikud komponendid, testib neid, võtab need kasutusele ning haldab ja käitab neid.
- (c) Norra ja komisjon lepivad kokku, et jagavad ICS2 kesksete komponentide arendus- ja ühekordseid kulusid ning nende toimimiseks ja ühendamiseks vajalike ICS2 kesksete komponentide, nendega seotud rakenduste ja teenuste tegevuskulusid järgmiselt.

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

- (1) Osa ICS2 kesksete komponentide arenduskulude kohta esitab komisjon Norrale arve punktide d ja e alusel. Arenduskulud katavad kesksete komponentide tarkvara arendamise ning sellega seotud taristu (riistvara, tarkvara, (veebi)majutus, litsentsid jne) soetamise ja paigalduse. Jaotusvalem hõlmab 4 % kõigi nimetatud teenuste kuludest.
 - (2) Maksimaalsed arenduskulud on 550 000 (viissada viiskümmend tuhat) eurot ühe väljalaske kohta.
 - (3) Osa ICS2 ja süsteemi TAPAS tegevuskulude kohta esitab komisjon Norrale arve punktide f, g ja h alusel. Tegevuskulud hõlmavad vastavustestimist, taristu (riistvara, tarkvara, (veebi)majutus, litsentsid jne), ICS2 kesksete komponentide ning nende toimimiseks ja ühendamiseks vajalike rakenduste ja teenuste (kvaliteedi tagamine, kasutajatugi ja IT-teenuste haldamine) hooldust. Jaotusvalem hõlmab 4 % kõigi nimetatud teenuste kuludest.
 - (4) Norra ICS2 kasutamisega seotud tegevuskulud ei tohi ületada maksimumsummat 450 000 (nelisada viiskümmend tuhat) eurot aastas.
 - (5) Riikliku komponendi või riiklike komponentide arendus- ja tegevuskulud kannab täielikult Norra.
 - (6) Norrat hoitakse kursis kulude kavandatava muutumisega ja teda teavitatakse ICS2 väljatöötamise peamistest elementidest, mis võivad neid kulusid mõjutada.
- (d) Norra on nõus osalema enne käesoleva lepingu rakendamist seoses ICS2 kesksete komponentide väljatöötamise ja vastavustestimisega tekkinud kulude kandmises. Selleks tehakse järgmist.
- (1) Komisjon teavitab Norrat käesoleva lepingu rakendamisele eelnenud aastate vajaliku panuse hinnangulisest summast.
 - (2) Alates 15. maist 2021 taotleb komisjon hiljemalt iga aasta 15. mail Norralt ICS2 esimese nelja kasutusaasta jooksul oma osaluse tasumist nende eelnevate kulude katmiseks võrdsete osamaksetena.
- (e) Norra on nõus osalema ICS2 kesksete komponentide arenduskulude katmises. Selleks tehakse järgmist.
- (1) Norra nõustub maksma oma osa ICS2 1. väljalaske, 2. väljalaske ja 3. väljalaske arenduskuludest.
 - (2) Alates 15. maist 2021 taotleb komisjon hiljemalt iga aasta 15. mail Norralt tema osamakse tasumist viimase väljalaske väljatöötamise eest komisjoni nõuetekohaselt dokumenteeritud võlateate alusel.
- (f) Norra on nõus osalema ICS2 kesksete komponentide tegevuskulude katmises. Selleks tehakse järgmist.
- (1) Alates 31. juulist 2021 teavitab komisjon hiljemalt iga aasta 31. juulil Norrat järgmise aasta hinnangulistest tegevuskuludest ja saadab Norrale kirjalikult järgmise aasta vajaliku osamakse hinnangulise summa. Norrat teavitatakse samal viisil ja samal ajal, nagu komisjon teavitab kõiki teisi ICS2 liikmeid, samuti ICS2 väljatöötamise peamistest aspektidest.
 - (2) Alles hiljemalt 15. mail 2021 taotleb komisjon Norralt tema aastase osamakse tasumist 2020. aasta tegevuskulude katteks summas 110 000 eurot ja

2021. aasta hinnangulise osamakse tasumist summas 280 000 eurot. Alates 15. maist 2022 taotleb komisjon hiljemalt iga aasta 15. mail Norralt tema selle aasta osamakse ja eelmise aasta (negatiivse või positiivse) saldo tasumist komisjoni nõuetekohaselt dokumenteeritud võlateate alusel.

(3) Iga aasta 31. jaanuariks alates 31. jaanuarist 2022

- tasaarveldab komisjon ICS2 ja TAPASE käitamisega seotud eelmise aasta kulud, võttes aluseks summa, mille Norra on juba tasunud, komisjoni poolt tegelikult kantud kuludega ning esitab Norrale väljavõtte, mis sisaldab kulude jaotust, näidates ära erinevad teenused ja tarkvara tarned, ning
- esitab Norrale eelmise aasta tegelikud aastased kulud, st tegelikud tegevuskulud. Komisjon arvutab tegelikud ja hinnangulised kulud vastavalt oma lepingutele, mis on sõlmitud töövõtjatega kehtiva lepingute sõlmimise korra kohaselt.

Tegelike kulude ja eelmise aasta hinnangulise summa saldo (negatiivne või positiivne) arvutatakse ja edastatakse Norrale komisjoni koostatud väljavõttes. Väljavõtte sisaldab osamakse hinnangulist iga-aastast summat, millele lisandub (negatiivse või positiivse) saldo summa, mille tulemuseks on netosumma, mille kohta esitab komisjon Norrale arve iga-aastase võlateate kaudu.

- (g) Norra teeb makse pärast võlateate väljastamise kuupäeva. Kõik maksed tuleb teha 60 päeva jooksul võlateatel märgitud komisjoni pangakontole.
- (h) Kui Norra ei tasu punktis c sätestatud summasid punktis g täpsustatud tähtaegadeks, võib komisjon nõuda viivist (Euroopa Keskpanga poolt euroga tehtavatele tehingutele kehtestatud määras, mis on avaldatud *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias päeval, mil maksetähtaeg aegub, ning millele on lisatud poolteist protsendipunkti). Sama määra kohaldatakse ka liidu poolt tasutavate maksete suhtes.
- (i) Kui Norra taotleb ICS2 kesksete komponentide, rakenduste või teenuste jaoks spetsiaalseid kohandusi või uusi IT-tooteid, tuleb nende arenduste algatamise ja lõpuleviimisega seotud ressursivajaduste ja arenduskulude kohta sõlmida eraldi vastastikune kokkulepe.
- (j) Kõiki lepinguosaliste loodud ja säilitatavaid koolitusmaterjale jagatakse elektrooniliste vahendite abil kõigile pooltele tasuta. Norra võib tööd kopeerida, levitada, näidata ja esitada ning luua jagatud koolitusmaterjalide põhjal tuletatud teoseid
 - (1) ainult siis, kui ta viitab autorile jagatud koolitusmaterjalis nimetatud viisil;
 - (2) üksnes mitteärilistel eesmärkidel.
- (k) Lepinguosalised lepivad kokku, et tunnistavad ja täidavad oma vastavaid kohustusi seoses käesoleva lepingu I lisas kirjeldatud ICS2 kesksete komponentide kasutamisega.
- (l) Tõsiste kahtluste korral käesoleva lisa või ICS2 nõuetekohase toimimise osas võib kumbki osaline selle korra kohaldamise peatada, tingimusel et teist osalist teavitatakse kirjalikult kolm kuud ette.

IV JAOTIS

VÄLJUMISE ÜLDDEKLARATSIOON

Artikkel 18

Väljumise ülddeklaratsiooni vorm ja sisu

1. Väljumise ülddeklaratsioon esitatakse andmetöötlusmeetodit kasutades. Kaubandus-, sadama- või veodokumente võib kasutada tingimusel, et need sisaldavad vajalikke andmeid.
2. Väljumise ülddeklaratsioon sisaldab andmeid, mis on sellise deklaratsiooni jaoks ette nähtud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 B lisa 3. peatüki veergudes A1 ja A2, ning see peab vastama nende vastavatele vormingutele, koodidele ja korduvustele, mis on esitatud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2447 B lisas. Deklaratsioon tuleb täita kooskõlas kõnealustes lisades esitatud märkustega. Väljumise ülddeklaratsiooni kinnitab selle koostanud isik.
3. Tolliasutus võimaldab esitada väljumise ülddeklaratsiooni paberkandjal või muul seda asendaval tolliasutuste vahel kokku lepitud viisil ainult järgmiste asjaolude korral:
 - (a) kui tolliasutuse arvutisüsteem ei tööta;
 - (b) kui väljumise ülddeklaratsiooni esitava isiku elektrooniline rakendus ei tööta, tingimusel et tolliasutus kohaldab sellisel viisil esitatud deklaratsioonide suhtes riskijuhtimise sama taset kui andmetöötlusmeetodit kasutades esitatud väljumise ülddeklaratsioonide suhtes. Paberkandjal esitatavale väljumise ülddeklaratsioonile kirjutab alla selle koostanud isik. Selliste paberkandjal esitatavate väljumise ülddeklaratsioonidega on vajaduse korral kaasas lastinimekirjad või muud asjakohased nimekirjad ning nad sisaldavad lõikes 2 osutatud andmeid.
4. Mõlemad lepinguosalised määravad kindlaks, mis tingimustel on isikul, kes on esitanud väljumise ülddeklaratsiooni, võimalik selles esitatud andmeid hiljem muuta.

Artikkel 19

Väljumise ülddeklaratsiooni esitamise nõudest loobumine

1. Väljumise ülddeklaratsioon ei ole vajalik järgmiste kaupade puhul:
 - (a) elektrienergia;
 - (b) torujuhtme kaudu väljaveetav kaup;
 - (c) kirjavahetus;
 - (d) postisaadetistes sisalduv kaup;
 - (e) kaup, mille puhul kooskõlas lepinguosaliste õigusaktidega on lubatud esitada suuline tollideklaratsioon või võimaldatakse piiriületust deklaratsiooni esitamata, välja arvatud kaubaalused, konteinerid, transpordivahendid ning sellise kauba varuosad, lisaseadmed ja seadmed, kui neid veetakse veolepingu alusel;
 - (f) kaup, mis kuulub reisija isikliku pagasi hulka;
 - (g) ATA- ja CPD-märkmikega hõlmatud kaup;
 - (h) kaup, mille võib vabastada tollimaksust vastavalt 18. aprilli 1961. aasta diplomaatiliste suhete Viini konventsioonile, 24. aprilli 1963. aasta konsulaarsuhete

Viini konventsioonile või 16. detsembri 1969. aasta erimissioonide New Yorgi konventsioonile;

- (i) relvad ja kaitseotstarbeline varustus, mille lepinguosaliste sõjalise kaitse eest vastutav asutus on viinud lepinguosalise tolliterritooriumilt välja sõjaväetranspordiga või ainult sõjaväevõimude poolt käitatava transpordiga;
- (j) järgmised kaubad, mis viiakse lepinguosalise tolliterritooriumilt otse avamererajatisele, mida käitab lepinguosaliste tolliterritooriumil asutatud isik:
 - (1) kaup, mis on ette nähtud avamererajatiste ehitamiseks, remontimiseks, hooldamiseks või ümberehitamiseks;
 - (2) kaup, mida kasutatakse avamererajatiste varustamiseks või seadmestamiseks;
 - (3) toiduvaru, mida kasutatakse või tarbitakse avamererajatisel;
- (k) kaup, mida veetakse 19. juunil 1951. aastal Londonis allkirjastatud Põhja-Atlandi lepingu liikmesriikide vahelises relvajõudude staatuse konventsioonis ette nähtud NATO vormi 302 alusel või komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 artikli 1 punktis 51 sätestatud ELi vormi 302 alusel;
- (l) kaup, mida tarnitakse laeva või õhusõiduki osade või tarvikutena kasutamiseks ning laeva või õhusõiduki mootorite, masinate ja muude seadmete töö tagamiseks, ning pardal tarbitavad ja müüdavad toiduained jm kaup;
- (m) vastava lepinguosalise õigusaktides määratletud majatarbed, tingimusel et neid ei veeta veolepingu alusel;
- (n) kaup, mis on saadetud lepinguosaliste tolliterritooriumilt Ceutasse ja Melillasse, Helgoland, San Marino Vabariiki, Vatikani Linnriiki, Livigno haldusüksusesse ning Šveitsi Samnauni ja Sampoiori tollivabadesse piirkondadesse;
- (o) kaup, mida veetakse sellistel lepinguosaliste sadamate vahel liikuvatel laevadel, mis ei peatu üheski väljaspool lepinguosaliste tolliterritooriumi asuvas sadamas;
- (p) kaup, mida veetakse lepinguosaliste lennujaamade vahel liikuva sellise õhusõiduki pardal, mis ei peatu üheski väljaspool lepinguosaliste tolliterritooriumi asuvas lennujaamas.

2. Väljumise ülddeklaratsiooni ei nõuta lepinguosalise ja kolmanda riigi vahel turvaküsimustes sõlmitud rahvusvahelises lepingus ette nähtud juhtudel, tingimusel et järgitakse lepingu artikli 9b lõikes 3 ette nähtud menetlust.

3. Lepinguosalisel ei nõua kauba kohta väljumise ülddeklaratsiooni esitamist järgmistel juhtudel:

- (a) kui laev, millega kaupa veetakse lepinguosaliste sadamate vahel, külastab väljaspool lepinguosaliste tolliterritooriumi asuvat sadamat ja kui kaupa ei laadita selle sadamakülastuse jooksul laevalt maha;
- (b) kui õhusõiduk, millega kaupa veetakse lepinguosaliste lennujaamade vahel, külastab väljaspool lepinguosaliste tolliterritooriumi asuvat lennujaama ja kui kaupa ei laadita selle lennujaamakülastuse jooksul õhusõidukilt maha;
- (c) kui sadamas või lennujaamas ei laadita kaupa seda vastava lepinguosalise tolliterritooriumile ja sealt välja vedavalt transpordivahendilt maha;
- (d) kui kaup laaditi transpordivahendile eelmises lepinguosalise tolliterritooriumil asuvas sadamas või lennujaamas, kus esitati väljumise ülddeklaratsioon või kus loobuti

väljumise ülddeklaratsiooni esitamise nõudest, ja kui seda kaupa ei laadita maha transpordivahendilt, millega see lepinguosaliste tolliterritooriumilt välja viiakse;

- (e) kui ajutise ladustamise protseduurile või vabatsooniprotseduurile suunatud kaup laaditakse transpordivahendilt, millega see toodi ajutise ladustamise rajatisse või vabatsooni, sama tolliasutuse järelevalve all ümber laevale, lennukile või rongile, millega see viiakse lepinguosaliste tolliterritooriumilt välja, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - (1) kaup laaditakse ümber 14 päeva jooksul alates selle esitamisest tollile kooskõlas vastava lepinguosalise õigusaktidega või erandjuhul, kui 14 päevast ei piisa erandlike asjaolude kõrvaldamiseks, tolliasutuse lubatud pikema ajavahemiku jooksul;
 - (2) teave kauba kohta on tollile kättesaadav;
 - (3) vedajale teadaolevalt ei muutu kauba sihtkoht ega saaja;
- (f) kaup toodi lepinguosaliste tolliterritooriumile, ent pädev tolliasutus kuulutas selle sobimatuks ja see saadeti viivitamata tagasi ekspordiriiki.

Artikkel 20

Väljumise ülddeklaratsiooni esitamise koht

1. Väljumise ülddeklaratsioon esitatakse selle lepinguosalise pädevale tolliasutusele, kelle tolliterritooriumil täidetakse kolmandasse riiki veetava kauba väljumisega seotud formaalsused. Siiski esitatakse väljumise ülddeklaratsioonina ekspordi tollideklaratsioon selle lepinguosalise pädevale asutusele, kelle tolliterritooriumil täidetakse kolmandasse riiki veetava kauba eksportimisega seotud formaalsused. Mõlemal juhul teeb pädev asutus julgeoleku ja turvalisusega seotud deklaratsioonis esitatud andmete põhjal riskianalüüsi ning vajalikuks peetavad julgeoleku- ja turvakontrollid.

2. Kui kaup viiakse ühe lepinguosalise tolliterritooriumilt teise lepinguosalise tolliterritooriumi kaudu kolmandasse riiki ja ekspordiformaalsustele järgneb transiidiprotseduur kooskõlas ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga, kasutatakse artikli 18 lõikes 2 osutatud andmete edastamiseks teise lepinguosalise pädevatele asutustele NCTSi.

Sellisel juhul teeb esimese lepinguosalise tolliasutus julgeoleku ja turvalisusega seotud tollikontrolli tulemused teise lepinguosalise tolliasutustele kättesaadavaks, kui

- (a) tolliasutuse hinnangul on riskid olulised ja tollikontroll vajalik ning kontrolli tulemused näitavad, et riski põhjustav sündmus on toimunud, või
- (b) kontrolli tulemused ei näita, et riski põhjustav sündmus on toimunud, kuid asjaomane tolliasutus leiab, et oht kujutab endast suurt riski mujal lepinguosaliste tolliterritooriumil, või
- (c) see on vajalik käesoleva lepingu eeskirjade ühtseks kohaldamiseks.

Lepinguosalised vahetavad lepingu artikli 9e lõikes 3 osutatud süsteemis teavet punktides a ja b nimetatud riskide kohta.

3. Erandina lõikest 1 esitatakse juhul, kui kaup viiakse ühe lepinguosalise tolliterritooriumilt teise lepinguosalise tolliterritooriumi kaudu kolmandasse riiki ja kui ekspordiformaalsustele ei järgne transiidiprotseduuri kooskõlas ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga, väljumise ülddeklaratsioon otse teise lepinguosalise selle koha pädevale väljumistolliasutusele, kus kaup viiakse lõpuks välja kolmandasse riiki.

Artikkel 21

Väljumise ülddeklaratsiooni esitamise tähtaeg

1. Väljumise ülddeklaratsioon esitatakse järgmiste tähtaegade jooksul:

- (a) meretranspordi korral:
 - (1) konteinervedude puhul, v.a punktides 2 ja 3 osutatud veod, hiljemalt 24 tundi enne kauba lastimist laevale, mille pardal see väljub lepinguosaliste tolliterritooriumilt;
 - (2) lepinguosaliste tolliterritooriumi ning Gröönimaa, Fääri saarte, Islandi või Läänemere, Põhjamere, Musta mere või Vahemere sadamate ja kõikide Maroko sadamate vaheliste konteinervedude puhul hiljemalt kaks tundi enne lepinguosaliste tolliterritooriumil asuvast sadamast väljumist;
 - (3) Prantsusmaa ülemere departemangude, Assooride, Madeira või Kanaari saarte ning väljaspool lepinguosaliste tolliterritooriumi asuva territooriumi vaheliste konteinervedude puhul, kui reis kestab vähem kui 24 tundi, hiljemalt kaks tundi enne lepinguosaliste tolliterritooriumil asuvast sadamast väljumist;
 - (4) konteinerveost erinevate vedude korral hiljemalt kaks tundi enne lepinguosaliste tolliterritooriumil asuvast sadamast väljumist;
- (b) lennutranspordi korral hiljemalt 30 minutit enne lepinguosaliste tolliterritooriumil asuvast lennujaamast väljumist;
- (c) maantee- või siseveetranspordi korral hiljemalt üks tund enne kauba lahkumist lepinguosaliste tolliterritooriumilt;
- (d) raudteetranspordi korral:
 - (1) kui rongisõit viimasest rongikoostejaamast väljumistolliasutusse kestab alla kahe tunni, siis hiljemalt üks tund enne kauba saabumist väljumistolliasutuse pädevusse kuuluvasse kohta;
 - (2) kõikidel muudel juhtudel hiljemalt kaks tundi enne kauba lahkumist lepinguosaliste tolliterritooriumilt.

2. Järgmistes olukordades kehtib väljumise ülddeklaratsiooni esitamise kohta sama tähtaeg, mida kohaldatakse lepinguosaliste tolliterritooriumilt lahkumiseks kasutatavate aktiivsete transpordivahendite suhtes:

- (a) kaup on saabunud väljumistolliasutusse mõnel muul transpordivahendil kui see, millega kaup enne lepinguosaliste tolliterritooriumilt lahkumist üle antakse (ühendvedu);
- (b) kaup on saabunud väljumistolliasutusse transpordivahendil, mida transporditakse aktiivsel transpordivahendil lepinguosaliste tolliterritooriumilt lahkumise ajal (kombineeritud vedu).

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud tähtaegu ei kohaldata vääramatute jõe korral.

4. Olenemata lõigetest 1 ja 2 võib kumbki lepinguosaline määrata muu tähtaja:

- (a) artikli 20 lõikes 2 osutatud kaubaveo puhul, et võimaldada usaldusväärse riskianalüüsi tegemist ja kaupade kinnipidamist asjaomase julgeoleku- ja turvakontrolli tegemiseks tollis;

- (b) lepinguosalise ja kolmanda riigi vahelise rahvusvahelise julgeolekulepingu puhul, tingimusel et järgitakse lepingu artikli 9b lõikes 3 osutatud menetlust.“

3. Lepingu protokoll nr 10 II LISA asendatakse järgmisega:

**„II LISA
VOLITATUD ETTEVÕTJA
I JAOTIS
VOLITATUD ETTEVÕTJA STAATUSE ANDMINE**

Artikkel 1

Üldsätted

Volitatud ettevõtja staatuse andmise kriteeriumid on järgmised:

- (a) tolli- ja maksuõigusaktide mis tahes tõsiste rikkumiste ja korduvate rikkumiste puudumine, sealhulgas taotleja majandustegevusega seotud raskete kuritegude puudumine;
- (b) taotleja tõendus, et ta on võimeline oma tegevust ja kaubavoogu kõrgetasemeliselt haldama, kasutades asjakohast tollikontrolli võimaldavat äri- ja vajaduse korral ka veoandmete haldamise süsteemi;
- (c) maksevõime, mis loetakse tõendatuks, kui taotlejal on hea finantsseisund, mis võimaldab tal oma kohustusi täita, võttes vajalikul määral arvesse asjaomase äritegevuse eripära;
- (d) asjakohased julgeoleku- ja turvalisusstandardid, mis loetakse vastavaks, kui volitatud ettevõtja staatuse taotleja näitab, et ta on võtnud asjakohased meetmed rahvusvahelise tarneahela julgeoleku ja turvalisuse tagamiseks, sealhulgas füüsilise puutumatuse ja juurdepääsukontrolli, logistiliste protsesside ja teatavat liiki kauba käsitlemise ning personali ja äripartnerite tuvastamise valdkonnas.

Artikkel 2

Nõuetele vastavus

1. Artikli 1 punktis a sätestatud kriteerium loetakse täidetuks, kui

- (a) ükski haldus- või kohtuasutus ei ole teinud otsust, mille kohaselt üks punktis b osutatud isikutest on viimase kolme aasta jooksul seoses oma majandustegevusega tõsiselt või korduvalt rikkunud tollialaseid õigusakte või maksueeskirju, ning
- (b) ühegi järgmise isiku puhul ei ole registreeritud ühtki tema majandustegevusega, sh taotleja majandustegevusega seotud rasket kuritegu (kui see on asjakohane):
 - (1) taotleja,
 - (2) taotleja tolliküsimuste eest vastutav(ad) isik(ud) ja
 - (3) taotleja eest vastutav või tema juhtimist kontrolliv isik.

2. Artikli 1 punktis a sätestatud kriteeriumi võib täidetuks lugeda ka siis, kui otsustuspädev tolliasutus peab rikkumist võrreldes tehingute arvu ja mahuga vähetähtsaks ning tal ei ole põhjust taotleja heas usus kahelda.

3. Kui käesoleva artikli lõike 1 punkti b alapunktis 3 osutatud isiku (kes ei ole taotleja) tegevus- või elukoht on kolmandas riigis, hindab otsustuspädev tolliasutus artikli 1 punktis a sätestatud kriteeriumile vastavust talle kättesaadavate andmete ja teabe põhjal.

4. Kui taotleja alustas tegevust vähem kui kolme aasta eest, hindab otsustuspädev tolliasutus artikli 1 punktis a sätestatud kriteeriumile vastavust talle kättesaadavate andmete ja teabe põhjal.

Artikkel 3

Äridokumentide ja transpordiandmete haldamise nõuetekohane süsteem

Artikli 1 punktis b sätestatud kriteerium loetakse täidetuks, kui täidetud on järgmised tingimused:

- (a) taotlejal on raamatupidamissüsteem, mis on kooskõlas selle lepinguosalise üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtetega, kus raamatupidamisarvestust peetakse, lubab teha auditipõhiseid tollikontrolle ja peab andmete registrit, mis tagab kontrollijälje alates andmete arvestusse sisestamise hetkest;
- (b) taotleja poolt tolliandmete kohta peetav arvestus on integreeritud taotleja raamatupidamissüsteemi või võimaldab teabe ristkontrolli raamatupidamissüsteemiga;
- (c) taotleja võimaldab tollile füüsilise juurdepääsu oma arvestussüsteemidele ja vajaduse korral oma äridokumentidele ja transpordiandmetele;
- (d) taotleja võimaldab tollile elektroonilise juurdepääsu oma arvestussüsteemidele ja vajaduse korral oma äridokumentidele ja transpordiandmetele, kui need süsteemid või arvestused on elektroonilised;
- (e) taotlejal on halduskorraldussüsteem, mis vastab ettevõtte tüübile ja suurusele ning on sobiv kaubavoogude haldamiseks, ning tal on sisekontrollisüsteem, millega on võimalik ära hoida, avastada ja parandada vigu ning ära hoida ja avastada ebaseaduslikke või eeskirju eiravaid tehinguid;
- (f) vajaduse korral kohaldab taotleja nõuetekohast korda kaubanduspoliitika meetmete või põllumajandustoodetega kauplemisega seotud litsentside ja lubade käsitlemiseks;
- (g) taotleja on kehtestanud rahuldava andmete ja teabe arhiveerimise ning andmete kaotsimineku ärahoidmise korra;
- (h) taotleja tagab, et asjaomased töötajad on teadlikud vajadusest teavitada tolliasutusi kohe, kui ilmnevad raskused seoses tollieeskirjade järgimisega, ja kehtestab protseduurid, mille abil tolliasutusi sellistest juhtudest teavitada;
- (i) taotleja on kehtestanud asjakohased turvameetmed oma arvutisüsteemi kaitsmiseks loata juurdepääsu eest ja dokumentide turvamiseks;
- (j) vajaduse korral kohaldab taotleja nõuetekohast korda keeldude ja piirangutega seotud impordi- ja ekspordilitsentside käitlemiseks, kaasa arvatud meetmed, mille abil eristatakse keeldude või piirangutega hõlmatud kaupa muust kaubast, ning meetmed nende keeldude või piirangute järgimise tagamiseks.

Artikkel 4

Maksevõime

1. Artikli 1 punktis c sätestatud kriteerium loetakse täidetuks, kui taotleja vastab järgmistele nõuetele:

- (a) taotleja suhtes ei kohaldata pankrotimenetlust;
- (b) kolme viimase aasta jooksul enne taotluse esitamist on taotleja täitnud oma rahalised kohustused seoses tollimaksu ning kõikide muude lõivude, maksude ja tasudega, mida kogutakse kaubalt või seoses kauba impordi või ekspordiga;
- (c) taotleja näitab taotluse esitamisele eelnenud kolme aasta kohta kättesaadavate andmete ja teabe põhjal, et tal on piisavalt finantssuutlikkust oma kohustuste täitmiseks, võttes arvesse tema äritegevuse liiki ja mahtu, sh seda, et tal ei ole negatiivset netovara, v.a juhul, kui seda on võimalik katta.

2. Kui taotleja alustas tegevust vähem kui kolme aasta eest, tuleb tema maksevõimet, millele on osutatud artikli 1 punktis c, kontrollida kättesaadavate andmete ja teabe põhjal.

Artikkel 5

Julgeoleku- ja turvalisusstandardid

1. Artikli 1 punktis d sätestatud kriteerium loetakse täidetuks, kui täidetud on järgmised tingimused:

- (a) loaga seotud tehinguteks kasutatavad hooned kaitsevad ebaseadusliku sissetungi eest ja on ehitatud materjalidest, mis takistavad ebaseaduslikku sisenemist;
- (b) kasutusel on asjakohased meetmed, et vältida loata juurdepääsu büroodesse, veoaladele, laadimiskaiadele ja lastialadele ja muudele asjaomastele kohtadele;
- (c) on võetud kaubakäitlemismetmeid, mis hõlmavad kaitset kauba loata sissetoomise või vahetamise, väärkasutuse ning kaubasaadetiste omavolilise avamise eest;
- (d) taotleja on võtnud meetmeid, mis võimaldavad selgelt identifitseerida tema äripartnereid ja tagada sobivate lepingutingimuste või muude taotleja ärimudeliga kooskõlas olevate sobivate meetmete abil, et need äripartnerid tagavad rahvusvahelise tarneahela endapoolse osa turvalisuse;
- (e) taotleja teeb korrapäraselt ja siis, kui olukord seda nõuab, tulevaste turvalisuse seisukohalt tundlikel ametikohtadel töötajate turvakontrolle ja parajasti sellistel ametikohtadel olevate töötajate taustauuringuid riikliku õigusega lubatud ulatuses;
- (f) taotleja kohaldab kõigi lepinguliste väliste teenuseosutajate suhtes asjakohaseid turvamenetlusi;
- (g) taotleja tagab, et turvaküsimuste eest vastutav personal osaleb korrapäraselt neid küsimusi käsitlevates teadlikkuse suurendamise programmides;
- (h) taotleja on määranud kontaktisiku, kelle pädevuses on julgeoleku- ja turvalisusküsimused.

2. Kui taotleja on mõne rahvusvahelise konventsiooni või Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni rahvusvahelise standardi või Euroopa standardiorgani Euroopa standardi põhjal väljaantud turvalisus- ja julgeolekusertifikaadi omanik, võetakse neid sertifikaate arvesse artikli 1 punktis d sätestatud kriteeriumidele vastavuse kontrollimisel.

Kriteeriumid loetakse täidetuks määral, mille puhul on kindlaks tehtud, et kõnealuse sertifikaadi väljaandmise kriteeriumid on identsed või samaväärsed artikli 1 punktis d sätestatud kriteeriumidega.

3. Kui taotleja on tsiviillennundusjulgestuse valdkonna kokkuleppeline esindaja või tuntud saatja, loetakse lõikes 1 sätestatud julgeoleku ja turvalisuse kriteeriumid täidetuks nende kohtade ja tehingute suhtes, mille kohta taotleja on saanud kokkuleppelise esindaja või tuntud saatja staatuse, määral, mil kokkuleppelise esindaja või tuntud saatja staatuse andmise kriteeriumid on identsed või samaväärsed artikli 1 punktis d sätestatud kriteeriumidega.

II JAOTIS

VOLITATUD ETTEVÕTJATELE TEHTAVAD HÕLBUSTUSED

Artikkel 6

Volitatud ettevõtjatele tehtavad hõlbustused

1. Kui turvalisuse ja julgeoleku valdkonna volitatud ettevõtja esitab oma nimel väljumise ülddeklaratsiooni tollideklaratsiooni või reekspordideklaratsiooni vormis, ei nõuta temalt muid andmeid peale kõnealustes deklaratsioonides märgitud andmete.

2. Kui turvalisuse ja julgeoleku valdkonna volitatud ettevõtja esitab teise isiku eest, kes on samuti volitatud ettevõtja, väljumise ülddeklaratsiooni tollideklaratsiooni või reekspordideklaratsiooni vormis, ei nõuta temalt muid andmeid peale kõnealustes deklaratsioonides märgitud andmete.

Artikkel 7

Soodsam kohtlemine riskihindamisel ja kontrollil

1. Volitatud ettevõtja suhtes tehakse vähem füüsilisi ja dokumendipõhiseid turvakontrolle kui teiste ettevõtjate suhtes.

2. Kui volitatud ettevõtja on esitanud sisenemise ülddeklaratsiooni või talle on antud luba esitada sisenemise ülddeklaratsiooni asemel tollideklaratsioon või ajutise ladustamise deklaratsioon või kui volitatud ettevõtjal on lubatud lepingu artikli 10 lõikes 8 ja I lisa artikli 1 lõikes 4 osutatud sisenemise ülddeklaratsiooni andmete esitamiseks kasutada äri-, sadama- või transpordiinfosüsteeme, teatab pädev tolliasutus juhul, kui saadeti on valitud füüsiliseks kontrolliks, sellest asjaolust volitatud ettevõtjale. Kõnealune teatamine peab toimuma enne kauba saabumist lepinguosaliste tolliterritooriumile.

Teade tuleb teha kättesaadavaks ka vedajale, kui vedaja ei ole esimese lõigus osutatud volitatud ettevõtja, tingimusel et vedaja on volitatud ettevõtja ja ta on ühendatud esimeses lõigus osutatud deklaratsioonidega seotud elektrooniliste süsteemidega.

Seda teadet ei tohi esitada juhul, kui see võib ohustada kavandatud kontrollimisi või nende tulemusi.

3. Kui volitatud ettevõtja deklareeritud saadetised on valitud füüsiliseks või dokumendipõhiseks kontrolliks, tuleb need kontrollid teha esmajärjekorras.

Volitatud ettevõtja taotluse korral võib kontrolle teha mujal kui kohas, kus kaup tuleb esitada tollile.

Artikkel 8

Erandid sooduskohtlemisest

Artiklis 7 osutatud soodsamat kohtlemist ei kohaldata turvalisuse tagamiseks tehtavate tollikontrollide suhtes, mis on seotud muudes õigusaktides sätestatud konkreetsete kõrgemate ohutasemete või rangemate kontrollikohustustega.

Tolliasutused peavad siiski esmajärjekorras tegema vajalikud menetlused, formaalsused ja kontrollid volitatud ettevõtja deklareeritud saadetistele.

III JAOTIS

VOLITATUD ETTEVÕTJA STAATUSE PEATAMINE, KEHTETUKS TUNNISTAMINE JA TÜHISTAMINE

Artikkel 9

Staatuse peatamine

1. Pädev tolliasutus peatab volitatud ettevõtja staatuse andmise otsuse, kui

- (a) tolliasutus leiab, et otsuse tühistamiseks või kehtetuks tunnistamiseks on piisavalt alust, kuid tal ei ole veel kõiki andmeid, mida on vaja tühistamise või kehtetuks tunnistamise otsuse tegemiseks;
- (b) tolliasutus leiab, et otsuse tegemise tingimused ei ole täidetud või et otsuse saaja ei täida otsuse alusel kehtestatud kohustusi, ja et on asjakohane anda otsuse saajale aega võtta meetmeid, et tagada kõnealuste tingimuste või kohustuste täitmine;
- (c) otsuse saaja taotleb sellist peatamist, kuna ta ei suuda ajutiselt kõnealuse otsuse jaoks kehtestatud tingimusi või kõnealuse otsuse alusel kehtestatud kohustusi täita.

2. Lõike 1 punktides b ja c osutatud juhul teatab otsuse saaja tolliasutusele meetmetest, mida ta võtab, et tagada tingimuste või kohustuste täitmine, ja samuti sellest, kui palju aega ta meetmete võtmiseks vajab.

Kui asjaomane ettevõtja on võtnud tolli nõuetele vastavad meetmed, mille tulemusel ta täidab volitatud ettevõtja staatuse andmise tingimusi ja kriteeriume, lõpetab tolliasutus staatuse peatamise.

3. Staatuse peatamine ei mõjuta tolliprotseduure, mis algatati enne staatuse peatamise kuupäeva ning mis ei ole veel lõpuni viidud.

4. Otsuse saajale teatatakse otsuse peatamisest.

Artikkel 10

Staatuse tühistamine

1. Volitatud ettevõtja staatuse andmise otsus tühistatakse, kui täidetud on järgmised tingimused:

- (a) otsus tehti ebaõige või puuduliku teabe alusel;
- (b) otsuse saaja teadis või oleks mõistliku eelduse kohaselt pidanud teadma, et teave oli ebaõige või puudulik;
- (c) õige ja täieliku teabe korral oleks otsus olnud teistsugune.

2. Otsuse saajale teatatakse otsuse tühistamisest.

3. Kui kooskõlas tollialaste õigusaktidega ei ole otsuses sätestatud teisiti, loetakse otsus tühiseks esialgse otsuse jõustumise kuupäevast.

Artikkel 11

Staatuse kehtetuks tunnistamine

1. Pädevad tolliasutused tunnistavad volitatud ettevõtja staatuse andmise otsuse kehtetuks:

- (a) kui üks või mitu sellise otsuse tegemiseks vajalikku tingimust olid täitmata või ei ole enam täidetud või
- (b) otsuse saaja taotlusel või
- (c) kui otsuse saaja ei võta artikli 9 lõike 1 punktides b ja c osutatud peatamises ette nähtud aja jooksul vajalikke meetmeid otsuse tingimuse täitmiseks või otsusest tulenevate kohustuste täitmiseks.

2. Kehtetuks tunnistamine jõustub järgmisel päeval pärast sellest teatamist.

3. Otsuse saajale teatatakse otsuse kehtetuks tunnistamisest.

IV JAOTIS

Artikkel 12

Teabevahetus

Lepinguosalised vahetavad turvalisuse eesmärgil korrapäraselt teavet volitatud ettevõtjate kohta, esitades järgmised andmed:

- (a) ettevõtja tunnusnumber (TIN – Trader Identification Number) vormingus, mis on kooskõlas EORI (Economic Operator Registration and Identification) normidega;
- (b) volitatud ettevõtja nimi ja aadress;
- (c) selle dokumendi number, millega volitatud ettevõtja staatus anti;
- (d) praegune staatus (kehtiv, peatatud, kehtetuks tunnistatud);
- (e) staatuse muutmise perioodid;
- (f) kuupäev, millal otsus ja sellele järgnevad sündmused (peatamine ja kehtetuks tunnistamine) jõustuvad;
- (g) otsuse teinud asutus.“